

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 036 (6236) 25 fevral 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Regionda və dünyada yeni reallıqlar yaranır

İlham Əliyev: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sona çatıb və o, artıq tarixin bir hissəsinə çevrilib"

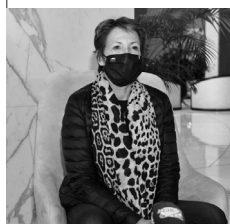
Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının növbəti iclası keçirilib

Fevralın 24-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının sədri Əli Əhmədovun sədrliyi ilə Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının 11-ci iclası keçirilib. İqtisadiyyat Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, videokonfrans formatında keçirilən iclasda... **Bax 5**

Fransalı deputat: Azərbaycan multikultural, bütün mədəniyyətlərə və konfessiyalara açıq ölkədir

Mən Azərbaycanda sonuncu dəfə 2004-cü ildə olmuşam. O vaxtdan bəri ölkəndə bir çox irəliləyişlər baş verib, hətta "Qara şəhər" "Ağ şəhər"ə çevrilib. Ölkəyə bədəfəki səfərimizin əsas məqsədi Fransaya qayıtdıqdan sonra orada Azərbaycan dövlətinin həm dünyəvi, multikultural, həm də müxtəlif mədəniyyətləri və konfessiyaları qoruyan ölkə olduğunu göstərməkdir... **Bax 4**

Müxalifətçilər İrəvan Dövlət Universitetinə soxulublar

Paşinyanın istefasını tələb edən müxalifət nümayəndələri İrəvan Dövlət Universitetinə girərək tələbələrə aksiyalara qoşulmağa çağırıblar. SİA erməni mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bu aksiyalarda 2018-ci ildəki aksiyalardan... **Bax 7**

Solovyov da Paşinyanın açıqlamasını tənqid etdi

Rusiyalı teleaparıcı Vladimir Solovyov Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın "İsgəndər" raketlərinin yararsız olması ilə bağlı... **Bax 4**

Novruz bayramında 9 gün iş olmayacaq

Bu il Novruz bayramında 9 gün ardıcıl iş olmayacaq. Nazirlər Kabinetinin "2021-ci il üçün Novruz, Ramazan və Qurban bayramları günlərinin... **Bax 5**

Xocalı faciəsi dünya mətbuatında

Nüfuzlu "The Daily Tribune - News of Bahrain" qəzetində ölkəmizin Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Şahin Abdullayevin Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümünə... **Bax 8**

Zəngəzur sürətlə boşalır: bir ildə 1300 nəfər

Bax 7

Erməniyə nökrçilik edən cütlük - Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı

Bax 13

"Bavariya" səfərdə "Latsio"nu darmadağın edib

Bax 16

Regionda və dünyada yeni reallıqlar yaranır

İlham Əliyev: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sona çatıb və o, artıq tarixin bir hissəsinə çevrilib"

Dövlətimizin başçısı deyib: "Ümid edirəm ki, pandemiyadan sonra Mərkəzin növbəti tədbirində, həmçinin Mərkəzin üzvlərinin də işğaldan azad edilmiş bir sıra əraziləri ziyarət etmək və ola bilsin, orada müəyyən tədbiri təşkil etmək fürsəti olacaq. Lakin bu, əlbəttə, bizim gələcək əməkdaşlığımızın və müzakirələrimizin bir hissəsidir. Müharibə zamanı və müharibədən sonra göstərdiyiniz dəstəyə görə bir daha sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm".

"Azad olunmuş əraziləri yenidən qurmaq üçün bizim güclü iradəmiz, imkanlarımız var"

Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldini videoformatda qəbul edərkən bildirib ki, Azərbaycan öz öhdəliklərinə sadıqdır: "Azərbaycan öz öhdəliklərinə sadıqdır. Biz müharibə zamanı beynəlxalq norma və qaydalara əməl etməklə çox ləyaqətli, doğru şəkildə davrandıq. Zənnimcə, müharibədən sonra çox konstruktiv yanaşma nümayiş etdiririk. Düşünürəm ki, bu reallıqlar uzunmüddətli olacaq".

Regionumuzun uzun illər ərzində gözlədiyi sülhün bərqərar olduğunu qeyd edən dövlətimizin başçısı deyib: "Bu sülh uzunmüddətli olmalıdır. Əminəm ki, Mərkəzin fəaliyyətində siz, həmçinin bu imkanlara, müharibədən sonrakı inkişaf imkanlarına, münaqişədən sonrakı vəziyyətə diqqəti cəmləyəcəksiniz", -deyən dövlət başçısı bildirib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sona çatıb və o, artıq tarixin bir hissəsinə çevrilib: "İndi biz diqqəti qarşımızdakı məsələlərə cəmləşdirməliyik, ilk növbədə, əlbəttə ki, ərazilərin yenidən qurulmasına, bərpasına. Hər şey məhv olub. Biz dağıntıların miqyasını təsəvvürümüzdə belə getirə bilməzdik. Ağdamda, Füzulidə, azad edilmiş digər ərazilərdə, kəndlərdə, şəhərlərdə bir bina belə qalmayıb. Hər şey, tarixi abidələr dağıdılıb. Yenidənqurma işləri aparmaq üçün çoxlu tədbirlər görülməlidir. Əlbəttə, biz bu işə sadıq, bunu etmək üçün bizim güclü iradəmiz, imkanlarımız var".

Bir sözlə, 27 sentyabrda başlanan Vətən Müharibəsində haqq yolunda apardığı Qələbəsinə sonradan ardıcıl olaraq xarici dövlətlərin nümayəndələrinin ölkəmizə səfərləri bir daha sübut edir ki, Azərbaycanın dünya birliyində nüfuzu, dövlətlərarası münasibətlərdə çəkisi artır. Dövlətimizin yürütdüyü uğurlu daxili və xarici siyasət beynəlxalq aləmdə dəstək və rəğbət qazanır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənablarının dediyi kimi: "Bizim Qələbənin rəmzi dəmir yumruq idi, artıq bizdə qılınc var".

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Dağlıq Qarabağ müharibəsinin Azərbaycanın qələbəsi ilə başa çatması bütün dünyada, beynəlxalq aləmdə böyük bir hadisə olaraq qəbul edilir. Artıq bütün beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın münaqişənin həlli istiqamətindəki addımları təqdir edilir, öyrənilir. Dünya gördü ki, qələbə qazanmaq üçün eyni zamanda güclü müttəfiqlər də olmalıdır. Bu günlərdə Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldini videoformatda qəbul edərkən söyləyib ki, sıx tellər ilə biri-birinə bağlı olan xalqlarımızın iradəsinə uyğun olaraq ölkələrimiz arasındakı səmərəli əməkdaşlıq və strateji tərəfdaşlıq münasibətləri bundan sonra da dinamik şəkildə inkişaf edəcək və genişlənəcəkdir.

"Azərbaycan beynəlxalq hüququ bərpa edib, regionda və dünyada yeni reallıqlar yaradıb"

"Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin daimi forumları zamanı mən auditoriyaya müraciət edərkən hər dəfə münaqişəyə diqqət çəkirdim, hər dəfə ədalət-sizliyə, beynəlxalq hüququn pozulmasına diqqət çəkirdim. İndi vəziyyət dəyişib. Azərbaycan beynəlxalq hüququ bərpa edib, faktiki olaraq regionda və dünyada yeni reallıqlar yaradıb". Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldini videoformatda qəbul edərkən söyləyib.

Dövlətimizin başçısı deyib: "Düşünürəm ki, bölgədə uzunmüddətli sülhün və sabitliyin bərqərar olması imkanından istifadə etmək üçün indi çox şey bu reallıqların region ölkələri, böyük dövlətlər tərəfindən düzgün qiymətləndirilməsindən asılı olacaq. Zənnimcə, bu gün Azərbaycan həqiqətən də düşmənçilik, nifrət, qarşıdurma səhifəsini bağlamağa və region üçün gələcək qurmağa hazır olduğunu nümayiş etdirir. Əslində, biz artıq buna başlamışıq. Biz yenidənqurma işlərinə,

bütün region ölkələri üçün və nəticədə regionda sabitlik və proqnozlaşdırılma üçün faydalı olacaq layihələri həyata keçirməyə başlamışıq".

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, hamımızın yeni reallıqları qiymətləndirməyə və əməkdaşlığın müsbət imkanlarına və sülh şəraitində birgəyaşayışa diqqəti cəmləşdirmək üçün hökumətlər və beynəlxalq təşkilatlar olaraq addımlarımızı planlaşdırmağa ehtiyac var.

"Biz heç vaxt olmadığı kimi, indi beynəlxalq birliyin həqiqəti bilməsini istəyirik"

"Əlbəttə, biz heç vaxt olmadığı kimi, indi beynəlxalq birliyin həqiqəti bilməsini istəyirik. Çünki indi xarici diplomatlar, beynəlxalq medianın nümayəndələri işğaldan azad olunmuş əraziləri ziyarət edəndə hesab edirəm ki, onlar işğal nəticəsində bizim tarixi abidələrimizin, mədəni abidələrimizin nə vəziyyətə salındığını görürlər. Bizim əraziləri işğal edənlər hər şeyi məhv ediblər". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldini videoformatda qəbul edərkən söyləyib.

Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının növbəti iclası keçirilib

Fevralın 24-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının sədri Əli Əhmədovun sədrliyi ilə Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının 11-ci iclası keçirilib. İqtisadiyyat Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, videokonfrans formatında keçirilən iclasda şura

sədrinin müavini, iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və şuranın üzvləri iştirak ediblər.

Tədbirdə Ə.Əhmədov ötən dövr ərzində ölkəmizdə Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə (DİM) nail olunması istiqamətində görülmüş işləri, DİM-lərin icrası prosesində qurulmuş səmərəli əməkdaşlıq nəticəsində Azərbaycanın Birləşmiş Millətlər

Təşkilatının (BMT) 2020-ci il üzrə Dayanıqlı İnkişaf Hesabatında mövqeyinin yaxşılaşdığını diqqətə çatdırıb. Hesabata əsasən, ölkəmiz dünyanın 166 ölkəsi arasında "dayanıqlı inkişaf məqsədləri indeksi" üzrə 100 baldan 72,6 bal toplayaraq 54-cü pillədə qərarlaşıb və bu göstərici ilə bütün qonşu ölkələri geridə qoyub.

Bildirilib ki, BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasının 2021-ci ilin iyul ayında keçiriləcək Yüksək Səviyyəli Siyasi Forumunda Azərbaycan Respublikası tərəfindən üçüncü Kəndli Milli Hesabat təqdim ediləcək və həzrətdə hesabata hazırlanması ilə bağlı işlər aparılır. Azərbaycan regionda üçüncü dəfə Kəndli Milli Hesabat təqdim edəcək ilk ölkə olacaq.

İclasda "Milli prioritet kimi təsdiq edilmiş DİM göstəriciləri üzrə statistik məlumat istehsalı sahəsində mövcud vəziyyət və qarşıda duran vəzifələr", "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər və bu çərçivədə hazırlanan 2021-2025-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının hazırlanması vəziyyəti", "Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etmək üçün DİM-lərin icrası ilə əlaqədar Azərbaycanda görülən işlər və əldə olunan nailiyyətlər haqqında 2020-ci il üzrə yekun Hesabat" və "2021-ci ilin iyul ayında Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Yüksək Səviyyəli Siyasi Forumuna təqdim ediləcək Azərbaycan Respublikasının üçüncü Kəndli Milli Hesabatının hazırlanması ilə bağlı cari vəziyyət" mövzularında məruzələr dinlənilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim olunması məqsədilə DİM-lərin icrası ilə əlaqədar 2020-ci il üzrə Azərbaycanda görülən işlər və əldə olunan nailiyyətlər haqqında Yekun Hesabat şura üzvləri tərəfindən müzakirə edilərək təsdiq olunub, 2021-2025-ci illərə dair sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının və Azərbaycan Respublikasının üçüncü Kəndli Milli Hesabatının hazırlanması ilə bağlı müvafiq tövsiyələr və tapşırıqlar verilib.

Türkiyə, Azərbaycan və Türkmənistan XİN başçıları birgə bəyanat qəbul edib

Türkiyə Respublikası xarici işlər naziri Mevlüt Çavuşoğlunun dəvəti və Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Nazirlər Kabineti sədrinin müavini, Türkmənistan xarici işlər naziri Rəşid Meredovun (bundan sonra - "tərəflər") iştirakı ilə 23 fevral 2021-ci il tarixində Türkiyə Respublikasının Ankara şəhərində xarici işlər nazirlərinin beşinci üçtərəfli görüşü baş tutub.

mək qərarının əhəmiyyətini vurğuladılar və bu mövzuda bütün beynəlxalq səyləri dəstəkləməyi qəbul etdilər. Türkmənistanda keçiriləcək dövlət başçılarının üçtərəfli zirvə görüşünün son dərəcə vacib olduğunu vurğuladılar. Üçtərəfli iqtisadi əməkdaşlığın gücləndirilməsinin, həmçinin iştirakçı dövlətləri arasında iqtisadi əməkdaşlıq üçün hüquqi bazanın vacibliyini qeyd etdilər.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsindən SİA-ya verilən xəbərə görə, tərəflər, xarici işlər nazirlərinin 26 may 2014-cü il tarixində Bakıda, 29 yanvar 2015-ci ildə Aşqabadda, 28 avqust 2015-ci ildə Antalyada və 19 iyul 2017-ci ildə Bakıda keçirilmiş Üçtərəfli görüşlərdə qəbul edilmiş birgə bəyanatları təsdiqlədilər.

İştirakçı dövlətlərin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qarşılıqlı hörmət və birmənalı dəstəklərini bir daha təsdiqlədilər. Əhatəli bir sülh, sabitlik və ortaq firavanlıq məkanının yaradılması ilə bağlı baxışlarını vurğuladılar və çoxtərəfli əməkdaşlıq perspektivlərini genişləndirmək üçün Türkmənistan-Türkiyə-Azərbaycan üçtərəfli mexanizmindən istifadə etməyin vacibliyini qəbul etdilər.

Türkiyə Respublikası, Azərbaycan Respublikası və Türkmənistan arasında Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (UNESCO), Türk Şurası, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (ECO), Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSÖY) və digər müvafiq regional və beynəlxalq təşkilatlar, həmçinin Asiyanın Qəlbli-İstanbul Prosesi kimi forumlar çərçivəsində davamlı əməkdaşlığın vacibliyini qeyd etdilər. Terrorizm, separatizm, ekstremizm və ayrı-seçkiliyin bütün formaları və təzahürləri, transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıq və narkotik maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi, silah və insan alveri, mədəni və tarixi irsə qarşı cinayətlər, kiber cinayətlər və qanunsuz miqrasiya ilə mübarizə sahəsində əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladılar.

Bu çərçivədə, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının 15 mart tarixini "İslamofobiya Qarşı Beynəlxalq Həmrəylik Günü" kimi qeyd et-

arasında rəqabətli nəqliyyatın asanlaşdırılmasında əsas rolunu vurğuladılar və BTQ Dəmir Yolu ilə sərnişin daşınmasına hazırlıqlarını alqışladılar.

Ticarət əlaqələrini nəqliyyatın asanlaşdırılması və tranziti yolu ilə inkişaf etdirməyi hədəfləyən və regional əlaqələrin yeni bir ölçüsünü təmsil edən Tranzit və Nəqliyyat üzrə Əməkdaşlıq Sazişinin (Lapis Lazuli) qüvvəyə minməsinə alqışladılar. Mövcud infrastrukturun modernləşdirilməsinin və regional nəqliyyat və ticarətin inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılmasının vacibliyini ifadə etdilər. İnfrastruktur layihələrinin Xəzər regionunu çiçəklənməsi və sabitliyinə töhfəsini nəzərə alaraq nəqliyyat və energetika sahələrində regional əlaqəni təmin etmək üçün əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyini vurğuladılar.

Üç ölkə arasında enerji sahəsində tərəfdaşlığın əhəmiyyətini vurğuladılar və Azərbaycandan təbii qazın artan həcmində və Türkmənistandan Türkiyəyə və Avropanın qalan hissəsinə enerji mənbələrinin çatdırılmasına yönələn enerji layihələrini dəstəklədiklərini bir daha təsdiqlədilər. Azərbaycan ilə Türkmənistan arasında Xəzər dənizində "Dostluq" adı verilən karbohidrogen yatağının birgə kəşfiyyatı və işlənməsi üzrə Memorandumun imzalanmasını məmnuniyyətlə qarşıladılar. Bu baxımdan, Türkiyənin və Avropanın qalan hissəsinin enerji təhlükəsizliyini artırmaq, həmçinin Azərbaycan və Türkmənistanın iqtisadi inkişafına və çiçəklənməsinə töhfə vermək məqsədilə karbohidrogen ehtiyatlarının inkişafı və tədarükü üçün birgə layihələr hazırlamağa hazır olduqlarını bildirdilər. Üç ölkənin ortaq irsinə əsaslanan təhsil, elm, mədəniyyət və digər humanitar sahələrdə gələcək əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğuladılar.

COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizədə, o cümlədən imkanları daxilində qarşılıqlı tibbi yardım yolu ilə koronavirus peyvəndi tədarükündə öz həmrəyliklərini davam etdirməyə və gücləndirməyə qərar verdilər. COVID-19 pandemiyasının xüsusilə beynəlxalq səyahət, ticarət və nəqliyyat sahəsindəki mənfəi təsirlərini azaltmaq məqsədilə pandemiyanın qarşısının alınmasında və onun sosial və iqtisadi fəaliyyətlərə təsirinin idarə edilməsində əməkdaşlıq və koordinasiya sadiq olduqlarını təsdiqlədilər. Nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı və tranzit potensialının artırılması ilə bağlı yeni layihələrin həyata keçirilməsi üçün əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladılar.

"Şərq-Qərb" Trans-Xəzər nəqliyyat dəhlizi də daxil olmaqla ölkələrin tranzit potensialının gücləndirilməsi üçün görülən əhəmiyyətli səyləri qeyd etdilər və bu baxımdan Türkmənbaşı (Türkmənistan) və Ələt (Azərbaycan) limanları arasında dəniz nəqliyyatının səmərəli fəaliyyətinin vacibliyini vurğuladılar.

Müasir İpək Yolunun bir hissəsi kimi Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) Dəmir Yolu layihəsinin Asiya ilə Avropa

Ərdoğan: "Dostluq vəzifəmizi yerinə yetirmək üçün heç kimdən icazə almayacağıq"

"İraqın şimalında bir mağarada 13 silahsız insanın başına gətirilən hadisə belə, qarşımızdakı pis niyyətli insanların utanmasına yetərli olmayıb". Bunu Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan fevralın 24-dəki çıxışında bildirib. "Terrorçuların sayı on milerlə idi, indi yüzlərə enib. Bu mübarizəmizi davam etdiririk, etdirəcəyik", - Türkiyə prezidenti vurğulayıb. Rəcəb Tayyib Ərdoğan Qafqazdan Balkanlaradək bir ərazidə terrora qarşı mübarizə aparacaqlarını deyib: "Coğrafiyamızda minillik mövculuğumuzun bizə yüklədiyi qardaşlıq, dostluq vəzifələrimizi yerinə yetirmək üçün heç kimdən icazə almayacağıq. Bütün sərhədlərimizi yetərinə təhlükəsiz hala gətirənədek dayanacağıq. Kimse bu mübarizəyə müəmmal bəyanatlarla kölgə salmaq istərsə, həyatı boyu yanlışlıq içində olar".

Ermənistan ordusunda kütləvi fərarilik olub: əsgərlər xidmət yerini tərk edib

Ermənistanın hərbi hissələrindən birində insident baş verib. Hərbi hissənin məzuniyyətdə olan əsgərləri xidmətə qayıtmaqdan imtina ediblər. "İki sahil" erməni mediasına istinadla xəbər verir ki, Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi bununla bağlı açıqlama yayıb. Məlumatda qeyd edilir ki, fevralın 23-də bir qrup hərbi və onların yaxınları əsgərlərin daimi xidmət yerlərinə qayıtmalarının qarşısını almağa çalışıblar.

Nəticədə ərazidə iğtişas olub. Vəziyyətdən istifadə edən bəzi əsgərlər isə xidmət yerini özbaşına tərk edib. Hərbi hissə rəhbərliyi xidməti araşdırmaya başlayıb. Bildirilir ki, hərbi polis fərarilik edən əsgərləri axtarır. Onlara qarşı cinayət işləri başlanacaq. Ermənistan Müdafiə Nazirliyi baş verənləri pisleyib və vətəndaşları silahlı qüvvələrin döyüş effektivliyini təhlükə altına alan və müharibədən sonrakı dövrdə döyüş tapşırıqlarının icrasına mane olan bu cür hərəkətlərdən çəkinməyə çağırıb.

Əfv komissiyasının iclasında 150-dən artıq müraciətə baxılıb

Dünən Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyasının iclası keçirilib. Trend-in məlumatına görə, iclasda əfvə bağlı 150-dən artıq müraciətə baxılıb. Qeyd edək ki, bundan əvvəl komissiyanın iki iclası keçirilib və 200-dən artıq müraciətə baxılıb.

Fransalı deputat: Azərbaycan multikultural, bütün mədəniyyətlərə və konfessiyalara açıq ölkədir

Mən Azərbaycanda sonuncu dəfə 2004-cü ildə olmuşam. O vaxtdan bəri ölkəmizdə bir çox irəliləyişlər baş verib, hətta "Qara şəhər" "Ağ şəhər"ə çevrilib. Ölkəmizə bu-dəfəki səfərimizin əsas məqsədi Fransaya qayıtdıqdan sonra orada Azərbaycan dövlətinin həm dünyəvi, multikultural, həm də müxtəlif mədəniyyətləri və konfessiyaları qoruyan ölkə olduğunu göstərməkdir.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Fransa Milli Assambleyasının deputatı Frederik Düma deyib. Ötən il sentyabrın 27-də Qarabağda başlayan müharibəyə toxunan deputat bildirdi ki, Fransa Senatının Dağlıq Qarabağla bağlı birtərəfli qanun layihəsi

qəbul etməsi rəsmi Parisin beynəlxalq öhdəliklərinə ziddir. Çünki Fransa 1990-cı illərdə Ermənistanın tək cə Dağlıq Qarabağı deyil, ətraf 7 rayonu da işğal etdiyi birinci müharibədən sonra BMT-nin münacişə ilə bağlı qəbul etdiyi 4 qətnaməyə imza atan ölkədir.

Fransa ilə Azərbaycan arasında sıx əlaqələrin mövcud olduğunu bildiren Frederik Düma deyib ki, əməkdaşlıq münasibətləri elm, ticarət və digər sahələri əhatə edir. Həmçinin Fransa şirkətləri Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərirlər.

Deputat diqqətə çatdırıb ki, dünyəvi, bütün mədəniyyətlərə və konfessiyalara açıq ölkə olan Azərbaycanla bağlı məlumatların Fransa ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə çatdırılmasına ehtiyac var. O

qeyd edib ki, dünyada ifadə azadlığının, insan hüquqlarının, dəyərlərin müdafiəçisi kimi tanınan Fransa Qarabağdakı müharibədə neytrallığını qoruya, hətta Azərbaycana qarşı ədalətli ola bilmədi.

Azərbaycanın mədəni və dini irsinin qoruduğunu nümayiş etdirmək üçün UNESCO-nun missiyasının işğaldan azad edilmiş ərazilərdə araşdırma aparmasına icazə veridiyini deyən fransalı deputat bitərəf və obyektiv bir araşdırmanın münacişə tərəflərinin hər ikisi üçün əhəmiyyətli olacağını bildirdi. Sonda F.Düma Azərbaycana növbəti səfərlərində Ağdam və Tərtər rayonlarında, həmçinin işğaldan azad edilmiş digər ərazilərə getmək, orada törədilənləri öz gözləri ilə görmək niyyətində olduqlarını ifadə edib.

Xorvatiya qəzeti: "Ermənistan Azərbaycanın Gəncə və Bərdə şəhərlərini qadağan olunmuş silahlardan atəşə tutub"

Xorvatiyanın "Veçernji list" qəzetindən Azərbaycanda səfərdə olmuş jurnalist Hassan Haydar Diabın Qarabağla bağlı geniş məqaləsi dərc edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə ikinci Qarabağ müharibəsindən bəhs olunur. Qeyd edilir ki, Birinci Qarabağ müharibəsi ilə müqayisədə bu qısamüddətli müharibədə mülki şəxslər arasında itkilər az olsa da, Ermənistan Azərbaycanın Gəncə və Bərdə şəhərlərini qadağan olunmuş silahlardan atəşə tutub, dinc əhalini hədəfə alıb. Müəllif BMT Təhlükəsizlik Şurasının münacişə ilə bağlı qətnamələrinə istinad edir, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün beynəlxalq hüquq tərəfindən dəstəkləndiyini vurğulayır. Jurnalist, həmçinin yeni azad olunmuş ərazilərə - Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarına səfəri zamanı şahidi olduğu dağıntıların miqyasını, o cümlədən ermənilər tərəfindən məzarlıqların, yaşayış evlərinin və digər tikililərin məhv edildiyini oxucuların diqqətinə çatdırıb.

Zaraçene strane koristile su konvencionalno oružje, pa i ono zabranjeno međunarodnim konvencijama, no rat su dobili dronovi

Rusiyalı jurnalist: Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən torpaqların gen-bol minalanması həmin əraziləri öz nəzarətində saxlamağa kömək etmədi

Qarabağda toplanan artıq susmasına baxmayaraq, hərbi və mülki insanların həlak olması davam edir. Buna səbəb bütün Qarabağı bürümüş minalanmış sahələrdir. Nəticədə hər həftə neçə insanın həyatı yarımçıq qalır, neçə insan şikəst olur. Atəşkəs haqqında Bəyanat imzalanandan sonra 50-dən çox insan, o cümlədən bir nəfər rusiyalı sülhməramlı minaya düşüb həlak olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər rusiyalı jurnalist Dmitri Vinqradovun "Svobodnaya pressa" internet-nəşrində dərc edilmiş məqaləsində öz əksini tapıb. Dağlıq Qarabağ münacişəsi zonasında hərbi əməliyyatların dayandırılmasından təqribən 4 ay keçməsinə xatırladan müəllif deyir: "Hərbi-texniki baxımdan qat-qat üstünlüyə malik olan Azərbaycan Ordusunun sürətli hücumunu dayandırmayı bacarmayan Ermənistan ondan ötrü ağır şərtlərlə sülh bağlamağa məcbur oldu. O vaxtdan regionda qüvvədə olan atəşkəs rejimi təqribən iki minlik rusiyalı sülhməramlı kontingent tərəfindən təmin edilir".

Jurnalist qeyd edir ki, həm Birinci, həm də İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə şiddətli döyüşlərin getdiyi ərazilərin demək olar ki, hamısında bu gün minasızlaşdırma üzrə fəal iş aparılır.

Minasızlaşdırma xeyli vaxt və resurs tələb edən bir prosesdir. Ötən il noyabr ayında döyüş əməliyyatları başa çatandan bəri Azərbaycan ərazisinin 27 kvadratkilometrlik hissəsi minalardan təmizlənib. Çox da böyük ol-

mayan bu sahədə 40 minə yaxın döyüş sursatı aşkar edilib. Onların hər biri gələcəkdə ciddi təhlükə mənbəyi ola bilərdi. Söhbət erməni silahlı dəstələri tərəfindən 30 ilə yaxın müddətdə nəzarətdə saxlanan ərazilərdən gəlir. Bu illər ərzində ermənilər həmin ərazilərin demək olar ki, hər bir qarşısını minalayıblar.

Minalardan təmizlənməmiş 27 kvadratkilometrlik sahədə aşkar edilmiş mərmilərin ümumi dəyəri 3 milyon dollara yaxındır. İstehlakçıların fikrincə, onların keçdikləri və ya gələcəkdə işləməyi planlaşdırdıqları ərazilərdə toplam 4,5 milyona qədər mina ola bilər. Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, ermənilərin orada basdırdığı minaların ümumi dəyəri 340 milyon dollara çata bilər. Müəllif vurğulayır: "Bu, astronomik məbləğdir. Belə çıxır ki, işğal illəri ərzində Ermənistan Azərbaycan ərazilərini minalamaq məqsədilə Ermənistanın 2020-ci il üçün hərbi büdcəsinin 50 faizi, rəsmi valyuta ehtiyatlarının 15 faizi və ya dövlət büdcəsinin 10 faizi qədər vəsait sərf edib".

D.Vinqradovun fikrincə, ötən illik müharibənin nəticələri bu xərclərin mənasız olduğunu nümayiş etdirdi. Məlum oldu ki, erməni silahlı qüvvələri tərəfindən torpaqların gen-bol minalanması

həmin əraziləri öz nəzarətində saxlamağa kömək etməyib - havada mütləq üstünlüyə malik olan Azərbaycan Ordusu xüsusi təyinatlıların mobil qruplarının köməyi ilə düşmənin müdafiə xəttini qısa müddətdə dəf etdi. Halbuki, erməni tərəfi həmin müdafiə xəttinin yarıldılmasına yüz milyonlarla dollar xərcləmişdi.

Jurnalist təəccübünü gizlətmədən vurğulayır ki, Ermənistanın keçmiş rəhbərləri Dağlıq Qarabağ ətrafındakı yeddi rayonun Azərbaycana qaytarılması məsələsini müzakirə etməyə hazır olduqlarını bildirsələr də, eyni zamanda ölkənin hərbi büdcəsinin xeyli hissəsini məhz həmin ərazilərin minalanmasına sərf etmişdi. O yazır: "Onlardan sonra hakimiyyətə gəlmiş Nikol Paşinyanın komandasının təmsalında yeni rəhbərlər rayonların qaytarılması məsələsinin müzakirəsindən ümumiyyətlə imtina etdilər, beləliklə, müharibəyə təhrək etdilər, nəticədə həmin əraziləri tamamilə itirdilər və bunun müqabilində heç nə əldə etmədilər".

Rusiyalı jurnalist sonda yazır: "Qarabağda sonuncu silahlı münacişənin yekunlarına əsasən deyə bilərik ki, ötən 30 il ərzində ərazilərin minalanmasına sərf edilmiş yüz milyonlarla dollar məbləğində vəsaiti daha səmərəli şəkildə xərcləmək, elm, təhsil və səhiyyə sahələrinə sərmayə qoymaq olardı. Bu gün isə həmin vəsait sözün hərfi mənasında yerə basdırılıb və adətən müharibəyə heç bir aidiyyəti olmayan insanların həyatına son qoymağa "xidmət edir".

Hikmət Babaoğlu: Azərbaycanın məqsədi regionumuzda uzunmüddətli və davamlı sülhə nail olmaqdır

"Vətən müharibəsində Azərbaycanın şanlı qələbəsindən sonra ilk dəfədir ki, kapitulyasiya aktına imza atmış Ermənistanda rəsmi şəkildə kommunikasiyaların açılmasından danışıqlar və bu baş nazir tərəfindən dilə gətirilir. Şübhəsiz ki, bu özlüyündə yaxşı haldır və Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi və geoiqtisadi reallığın Ermənistan tərəfindən qəbul edilməsinin başlanğıcıdır. Ancaq bu hələ heç də o demək deyil ki, Azərbaycan dərhal 30 il torpaqlarımızı işğal altında saxlamış, xalqımıza qarşı hərbi cinayətlər, soyqırımı törətmiş, tarixi, dini və mədəni abidələrimizi yerlə yekən etmiş bir ölkə ilə dərhal əməkdaşlığa başlayacaq. Üstəlik hamımıza məlumdur ki, Ermənistanda hələ də revanşist qüvvələr, terrorçu birləşmələr var və onlar bizdən qısaq almaq kimi faşist düşüncələrdən hələ də əl çəkməyiblər. Ancaq bununla belə biz həm də başa düşürük ki, Cənubi Qafqaza davamlı və uzunmüddətli sülhün gəlməsi yeni qarşılıqlı faydalı regional əməkdaşlıqdan keçir. Bunun üçün ən yaxşı başlanğıc üçtərəfli razılaşmada göstərilirdiyi kimi yol - neqliyyat və enerji kommunikasiyalarının açılması ola bilər". Bunu SİA-ya açıq-

lamasında Milli Məclisin üzvü, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin Baş redaktoru Hikmət Babayev deyib.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistanın baş naziri N.Paşinyanın da elə bu məsələlərin aktuallığına toxunaraq onun ermənilərin mənafeyi baxımından da aktual olduğunu dilə gətirib: "Qeyd etmək lazımdır ki, Paşinyanın mövzu ilə bağlı publik açıqlama vermək üçün əslində doğru zaman seçib. Çünki bu tipli açıqlamaları bir qədər əvvəl versəydi erməni ictimaiyyəti buna hazır olmayacaqdı və elə buna görə də real addımların atılması daha da çətinləşəcəkdə. Ancaq İrəvanda keçirilən 20 fevral mitinglərindən sonra Paşinyan bir daha yəqin etdi ki, onun xeyli sayda tərəfdarları var və yeni reallığı Ermənistanda qəbul edənlərin sayı hər gün daha çox artmaqdadır".

H.Babayev vurğulayıb ki, mitinq ərəfəsində keçirilən rəy sorğusunda Paşinyanın hakimiyyətdə qalmasını istəyənlərin təqribən 34 faizə çatması da onu belə açıq danışmağa cəsarətləndirən faktorlardan biri oldu: "Mövcud reallığı ən yaxşı bilənlərdən bir də Ermənistanın müdafiə naziridir ki, o da Paşinyanın açıqlamalarına bənzər fikirlər söyləməklə əslində öz baş nazirini dəstəkləmiş oldu. Və nəhayət Ermənistan region dövlətlərinin hamısının əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını dilə gətirməklə ilk dəfədir ki, onları da mənafeyini qəbul etməyin zərurəti ilə bağlı reallığı qəbul etmiş oldu. Bütün bunlar isə regional sülh və əməkdaşlıq baxımından müsbət irəliləyişlərdir. Azərbaycanın da məqsədi elə regionumuzda uzunmüddətli və davamlı sülhə nail olmaqdır".

Aysel Məmmədova

Solovyov da Paşinyanın açıqlamasını tənqid etdi

Rusiyalı teleaparıcı Vladimir Solovyov Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın "İskəndər" raketlərinin yararsız olması ilə bağlı fikirlərinə münasibət bildirib. Azvision.az xəbər verir ki, Solovyov əvvəlcə Ermənistanın meğlubiyyətində baş nazirin günahkar olduğunu xatırladıb. "Nikol Paşinyanın çıxışını dinlədim. İndi silahlarımızın pis olduğu ortaya çıxdı. Erməni xalqının ən böyük faciəsində, alçaldılmasında günahkar olan şəxs təkidlə özündən başqa hamının günahkar olduğunu bildirməyə davam edir. Və budur, indi də ölkə başçısı, ali baş komandan belə danışıb. Sənin 2 ilin var idi, gedib özünə istədiyin silahları alardın", - deyərək ikinci Qarabağ müharibəsində ermənipərəst çıxışlar edən rusiyalı jurnalist söyləyib.

Müxalifət: Hökuməti Qarabağ məsələsində tam dəstəkləmək lazımdır!

Partiya sədrləri antiterror əməliyyatının mümkünlüyündən danışıblar

Ötən il noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan ölkə başçıları tərəfindən imzalanmış üçtərəfli bəyanat və bu il yanvarın 11-də keçirilmiş görüşlərdən sonra əldə edilmiş razılaşmalar çərçivəsində erməni tərəfinin verdiyi vədlərə əməl etməməsi bu və ya digər şəkildə görünməkdədir. Ermənistanın rəsmi şəxslərinin Qarabağın Rusiya sülhməramlılarının nəzarətindəki ərazilərə gedərək, "iki erməni dövləti" adı altında "qərarlar" verməsi, qondarma və quldur rejimin "silahlı birləşmələrinin" hələ də buraxılmaması, əksinə "hərbi çağırış" elan etməsi, yeni "güç strukturları" formalaşdırması, "yaranmasının ildönümlərini" qeyd etməsi və s. kimi məsələlər Azərbaycan cəmiyyətində də hiddət hissləri yaradır. Eyni zamanda, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin bir müddət əvvəl təxribatların davam edəcəyi halda, qarşı tərəfə daha sarsıdıcı zərbələrin endiriləcəyi barədə verdiyi bəyanatı, etdiyi xəbərdarlığı da öz qüvvəsində qalmaqdadır. Belə olan halda Azərbaycan tərəfinin ərazilərinin düşmənlərdən və düşmən maraqlarından tam azad etməsi hüququnun qüvvədə qalması da kimsəyə sirr deyil.

Məhz qələbə ilə başa çatmış Vətən müharibəsi başlayarkən, xalq birliyi, xüsusilə müxalifət partiyalarının birmənalı şəkildə Ali Baş Komandanın və Ordunun ətrafında sıx birləşməsi faktoru da bu gün öz əhəmiyyətini saxlamaqdadır. Bu baxımdan, sözügedən mövzu ilə bağlı müxalifətçi partiya sədrlərinin fikirləri maraqlıdır.

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı: "Görünən odur ki, üçtərəfli anlaşmadan sonra Ermənistan tərəfi üzərinə düşən şərtləri icra etmir"

"Üçtərəfli bəyanat imzalananda Prezident İlham Əliyevin çıxışında da qeyd olunmuşdu ki, şərtlər icra olunmasa, Azərbaycan müharibəyə qaldığı yerdən davam etmək hüququnu özündə saxlayır". SİA xəbər verir ki, bunu AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı son zamanlar Ermənistan rəhbərliyinin üçtərəfli bəyanatın pozulma-

sı yönündə atdığı təxribatçı addımlarını, habelə hökumət nümayəndələrinin separatçı və qondarma "dqf"ə edilən səfərlərini şərh edərək deyib. Onun sözlərinə görə, ötən il noyabrın 10-da imzalanan üçtərəfli bəyanatın şərtləri yerinə yetirilmirsə, Azərbaycanın qaldığı yerdən davam etməyə tam hüququ var.

Lakin bununla yanaşı, T.Abbaslıya görə əgər sözügedən təxribatlara qarşı hər hansı bir hərbi əməliyyatlara start verilərsə, bunun müharibə deyil, antiterror əməliyyatı adlandırmaq daha doğru olardı: "Çünki Azərbaycan ikinci bir dövlətlə mübarizə aparmır. Öz ərazisi daxilində separatçı rejimə qarşı mübarizə aparır. Bunun adı da antiterror əməliyyatıdır. Necə ki, Türkiyə özünün bəzi şəhərlərində aylarla bu əməliyyatları həyata keçirir. Eləcə də Bakının hüququ var ki, istənilən an Xankəndidə, Xocalıda, Xocavənddə antiterror əməliyyatları aparsın. Bu hüququ heç kim bizim əlimizdən almayıb. Görünən odur ki, üçtərəfli anlaşmanın sonra Ermənistan tərəfi üzərinə düşən şərtləri icra etmir".

"Əgər antiterror əməliyyatları başlarsa, müxalifət yenə də qeydsiz-şərtsiz dəstəyini verəcək"

"Oradakı silahlı birləşmələrin çıxarılması məsələsi yubanır və ya Xankəndidəki rejim özünün varlığını sübut etməyə çalışır və təxribatçı addımlar atılır", deyən partiya sədrinə görə, bütün bunlar Azərbaycana antiterror əməliyyatlarını keçirməyə əsas verir: "Belə davam edərsə, mən də gözləyirəm ki, yaz aylarında qısa müddətli, ildırım sürətli

əməliyyatlar ola bilər. Əgər bunun olmasını istəmirsə, üçtərəfli bəyanatda olan şərtləri yerinə yetirməlidirlər", AĞ Partiyasının sədri bildirib və onu da qeyd edib ki, əgər antiterror əməliyyatları başlarsa, müxalifət yenə də qeydsiz-şərtsiz dəstəyini verəcək: "Siyasi partiyalar məsuliyyəti anlayır və üzərlərinə düşən missiyanı başa düşür. Bilirik ki, bu, Azərbaycan dövlətinin taleyinin həll olunduğu anlardır. Güman eləmirəm ki, kimsə öz siyasi ambisiyalarını öndə tutsun və öz siyasi maraqlarından çıxış etsin. Əgər belə bir çıxış olarsa, cəmiyyət həmin siyasi partiyayı, siyasi anlamda linç edər. Düşünmürəm ki, müxalifətin vahid mövqedə duraraq hökumətə, orduya dəstəyində problem ola".

BAP sədri Elşad Musayev: "Bu məsələdə hökuməti tam dəstəkləmək lazımdır"

Digər müxalifət partiyasının rəhbəri, Böyük Azərbaycan Partiyasının (BAP) sədri Elşad Musayev də bildirib ki, bu məsələdə hökuməti tam dəstəkləmək lazımdır. "Hadisələrin gedişi onu göstərir ki, ermənilər əvvəlki niyyətlərindən əl çəkməyiblər. Eyni dərəcədə həyasızlıqla köhnə əməllərinə davam edirlər. İstər Qarabağın dağlıq hissəsində olan qondarma rejimin nümayəndələri, istərsə də Ermənistan rəhbərliyi eyni addımları atır. Ermənilərin xarici işlər naziri də "artsax"ın "müstəqilliyindən" danışır. Üç dövlət başçısının razılaşmalarına da əməl etməyə çalışır. Belə olan halda Azərbaycanın antiterror əməliyyatları keçirməsindən başqa əlac qalmır", deyən

Elşad Musayev hesab edir ki, bütövlükdə Qarabağ məsələsində hökumətin atdığı addımlar birmənalı şəkildə dəstəklənməlidir. Belə ki, cəmiyyətdə əməliyyatların başlayacağı ehtimalı ilə bağlı düşüncələr var.

"Xorvatiya necə ki, öz tərkibində serblərdən ibarət separatçı qüvvələri zərərsizləşdirib, biz də eyni bunu etməliyik"

Elşad Musayev əlavə edib ki, Qarabağ məsələsi daim öz prioritetliyini qoruyub-saxlayır və indi də belədir: "Bizim başqa çıxış yolumuz yoxdur. Qarabağ müharibəsi başlayandan bir siyasi partiyanın rəhbəri kimi mövqeyimi elan etmişəm. Bu gün də birmənalı şəkildə deyirəm ki, Ali Baş Komandan, Ordu müdafiə olunmalıdır. İlham Əliyev həm də ona görə müdafiə olunmalıdır ki, proseslərdə əli gücü olsun. Azərbaycan siyasətinin, bizim qarşımızda duran əsas vəzifə Qarabağ məsələsini tam həll etməkdir".

BAP sədri bildirib ki, hazırda ölkədə heç bir seçki prosesi yoxdur və bu baxımdan, Qarabağla bağlı məsələdə də müxalifət vahid mövqedən çıxış etməlidir. O, eyni zamanda ermənilərlə bizim birgə yaşayışımızın mümkün olmadığını da qeyd edib və misal gətirib. "Xorvatiya necə ki, öz tərkibində serblərdən ibarət separatçı qüvvələri zərərsizləşdirib, biz də eyni bunu etməliyik. Biz kimin nə deməsindən asılı olmayaraq, eyni qətiyyətlə bu prosesin üzərinə getməliyik", deyərək qeyd edib.

Rövşən RƏSULOVA

Karol Büro-Bonnar: Azərbaycanda keçirdiyimiz görüşlər zamanı Fransa ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün çoxsaylı faktlar əldə etdik

Əvvəla, Azərbaycanda bizə göstərilən səmimi münasibətə görə şadam. Fransalı parlamentarilər olaraq Azərbaycanla dostluğumuzun, ona dəstəyimizi ifadə etmək, ölkəni daha yaxından tanımaq üçün buradayıq. Azərbaycanda keçirdiyimiz görüşlər zamanı Fransa ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün çoxsaylı faktlar əldə etdik. Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Fransa Milli Assambleyasının deputatı Karol Büro-Bonnar deyib.

Deputat təəssüflə qeyd edib ki, Azərbaycan Qarabağda müharibədə Fransadan gözlədiyi dəstəyi görmədi. Fransanın ATƏT-dəki rolu bu və ya digər ölkənin tərəfini tutmaq deyil, neytral olmaq, tərəflər arasında vasitəçi kimi çıxış etməkdir. Fransanın əsl mövqeyi bundan ibarət olmalıdır.

Azərbaycanla bağlı həqiqətlərin Fransa ictimaiyyətinə düzgün çatdırılmasının önəmini vurğulayan deputat qeyd edib ki, parlamentarilər olaraq onların bir sıra həmkarları, bəzi media qurumları ilə əlaqələri, həmçinin sadə fransızlarla sıx təmasları var. Bu əlaqələrdən istifadə edərək Azərbaycanla bağlı realıqları Fransa ictimaiyyətinə çatdırmağa çalışacaşıq. Azərbaycan və Fransa rəsmilərinin qarşılıqlı səfərləri də ölkələrimiz arasında mübadilələrin artmasına, ölkəmizə dair düzgün məlumatların daha geniş ictimaiyyətə çatdırılmasına mühüm töhfə verə bilər.

Milli Assambleyanın deputatı deyib ki, Fransanın Avropa və Xarici İşlər Nazirliyinin dövlət katibi Jan-Batist Lömuanın bu yaxınlarda Bakıya səfəri rəsmi Parisin Azərbaycanla dostluğunu bir daha təsdiqləmək baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edib.

Novruz bayramında 9 gün iş olmayacaq

Bu il Novruz bayramında 9 gün ardıcıl iş olmayacaq. Nazirlər Kabinetinin "2021-ci il üçün Novruz, Ramazan və Qurban bayramları günlərinin müəyyən edilməsi haqqında" qərarına əsasən, 2021-ci il martın 20, 21, 22, 23, 24-ü Novruz bayramı günləri müəyyən edilib.

Bu il 20-21 mart həftənin şənbə və bazar günlərinə təsadüf etdiyindən, Əmək Məcəlləsinə əsasən iş və istirahət günlərinin yerləri dəyişdiriləcək, martın 25-i və 26-ı da qeyri-ış günü olacaq. Eyni zamanda 27 və 28 mart da həftənin şənbə və bazar günlərinə təsadüf edir. Beləliklə, Novruz bayramı ilə əlaqədar 9 gün ardıcıl (20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 və 28 mart) iş olmayacaq. Qeyd edək ki, 8 mart Qadınlar günü də iş günü deyil.

Al-nin xüsusi nümayəndəsi Azərbaycana gələcək

Avropa İttifaqının (Aİ) Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toyvo Klaar yaxın vaxtlarda Gürcüstan və Azərbaycana səfər edəcək. Trend-in Gürcüstan mətbuatına istinadən məlumatına görə, səfər zamanı T.Klaar ölkə rəsmiləri ilə görüşlər keçirəcək.

Azərbaycan beynəlxalq təşkilatların yaxın tərəfdaşına çevrilib

Mövcud realıq və faktlar ondan ibarətdir ki, ölkəmiz müstəqil dövlət olaraq bir sıra beynəlxalq təşkilatlarla ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq münasibətlərinə malikdir. Aydın siyasi iradənin, çağdaş hüquqi dövlət quruluşu işində mühüm uğurlar əldə edilməsinin nəticəsi olaraq Azərbaycan Respublikası Birləşmiş Millətlər Təşkilatının, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının, Avropa Şurasının, İslam Konfransı Təşkilatının, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin, GUAM-ın üzvüdür.

Eyni zamanda, Azərbaycan NATO və Avropa Birliyi kimi qurumlarla əməkdaşlıq edir. Azərbaycan dövlətinin ciddi, əsaslı siyasəti, ölkədaxili iqtisadi inkişafı ilə bu nüfuzlu təşkilatlarında ən etibarlı, yüksək inam bəslənən dövlət imici qazanıb. Bu da dünyanın demokratik, aparıcı dövlətləri ilə yeni əməkdaşlıq münasibətləri yaradıb. 2006-cı il mayın 9-da BMT Baş Assambleyasında keçirilən seçkilər nəticəsində Azərbaycanın bu quruma üzv seçilməsi ölkəmizin əldə etdiyi ən mühüm nailiyyətlərindən biridir. Azərbaycan-BMT əlaqələrinin inkişafı, möhkəmlənməsi və ölkəmizin bu təşkilatda böyük nüfuz qazanmasını göstərən ən əhəmiyyətli hadisə isə 2011-ci il oktyabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi və bu quruma rəhbərlik etməsi olmuşdur.

Beynəlxalq təşkilatlarla, dünya dövlətləri ilə səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması və əlaqələrin dövlətlərin maraqlarına uyğun inkişaf etdirilməsi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətinin ana xəttini təşkil edir. Bu baxımdan, Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarda daim aktiv fəaliyyət göstərməsi ilə fərqlənmiş və milli maraqlarımızın təmin olunmasına yönəlmiş siyasət həyata keçirmişdir. Ölkəmizin beynəlxalq təşkilatlarda nüfuzunun yüksək olmasının nəticəsidir ki, Azərbaycan 2019-cu ildən etibarən Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qoşulmama Hərəkatı dünyanın inkişafına mühüm töhfələr verən qlobal

əhəmiyyətli tədbirlər keçirilib. Koronavirus pandemiyasının qarşısının alınması və dövlətlərin bu istiqamətdə əməkdaşlığının gücləndirilməsi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü və sədrliyi ilə Qoşulmama Hərəkatının videokonfrans formatında toplantısı keçirilib. Eyni zamanda, dünya ölkələrinin pandemiya ilə mübarizədə fəaliyyətlərini artırılması məqsədi ilə bu il Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının konfransı keçirilib.

Türk dünyası ilə əlaqələr yeni mərhələyə qədəm qoyur

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə çərçivəsində dünyada ən fəal və sərt qabaqçılıqçı tədbirlər görən dövlətlərdəndir. Pandemiya qarşı ölkədaxili tədbirlərlə yanaşı, Azərbaycan dövləti dünyanın 30-a yaxın dövlətinə maliyyə yardımları göstərmişdir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına isə Azərbaycan dövləti 10 milyon ABŞ dolları həcmində maliyyə yardımı göstərmişdir. Məhz bu kimi xeyirxah və humanist addımlarına görə, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru dəfələrlə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təşəkkür məktubları ünvanlayıb. Bütün bunlar ölkəmizə çox mühüm diplomatik uğurlar gətirməklə yanaşı, beynəlxalq müstəvidə nüfuzunun və müsbət yöndə imicinin artmasına xüsusi imkanlar yaradır. Təbii ki, səbəbsiz deyil ki, Azərbaycan ordusunun sentyabrın 27-dən erməni terrorçularına qarşı Qarabağda uğurlu hərbi əməliyyatlar apardığı zaman İslam Konf-

ransı Təşkilatının, Qoşulmama Hərəkatının, Türk Şurasının, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvlərinin irəli sürdükleri separatçı layihəyə qeyri-daimi üzvlərin sət münasibət bildirmələri və ayrı-ayrı ölkələrin Azərbaycanın haqq işini, ədalətli mövqeyini müdafiə etmələri ölkəmizin dünyada böyük nüfuz malik olması ilə bağlıdır. Dövlətimizin uğurlu xarici diplomatiyasının prioritetlərindən biri də türk dünyasının qarşılıqlı əlaqələrinin möhkəmlənməsidir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün sahələrdə olduğu kimi, türk dünyası ilə əlaqələrin inkişafına xüsusi önəm verir. Türkiyə-Azərbaycan qaradaşlıq əlaqələri, strateji müttəfiqliyi, beynəlxalq təşkilatlarda, diaspor fəaliyyətlərində eyni maraqlardan çıxış edilmələri dünya xalqları və dövlətləri üçün həsəd aparılan, paxıllıq hissi yaradan məsələyə çevrilib. Sentyabrın 27-dən Qarabağda aparılan uğurlu təmizləmə əməliyyatlarında Türkiyə hakimiyyəti və xalqı Azərbaycan dövlətinə, ordusuna ən yüksək səviyyədə mənəvi, siyasi, diplomatik dəstək göstərdi. Bununla yanaşı, Ermənistan üzərində parlaq qələbə münasibəti ilə dekabrın 10-da Bakıda keçirilən Qələbə Paradında Türkiyənin hökumət və dövlət rəhbərləri, o cümlədən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan iştirak etdi. Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin mehmetçiklərinin Qələbə Paradında sıra keçidində iştirak etmələri bütün Türk dünyasına qürurverici anlar yaşatdı. Bu nümunəvi dəstək Ulu Öndər Heydər Əliyevin Türkiyə-Azərbaycan qaradaşlığı barədə dediyi "bir millət iki dövlət", Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycan xalqının sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" tarixi fikirlərinin ruhuna tam uyğundur. Məhz buna görə də, türk dünyasının beynəlxalq aləmdə özünəməxsus yer tutması uğrunda müasir dövrün türk liderləri olaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan böyük xidmət göstərməkdədirlər. Hər iki ölkənin liderləri təkcə Türk Şurasının Zirvə Görüşlərində, Türk PA-da TÜRK-

SOY-da deyil, bütün sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsində əhəmiyyətli addımlar atır, qərarlar verirlər. İki dost, qardaş ölkə arasında iqtisadi-ticarət əlaqələri də, hər il artmaqdadır. Hazırda Türkdillli dövlətlər arasında Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına ən çox sərmayə qoyan ölkələrdən biridir. Azərbaycanın Türkiyə iqtisadiyyatına sərmayəsi 15 milyard, Türkiyənin Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan sərmayəsi isə 12 milyard dollar təşkil edir.

Azərbaycan-BMT birgə layihələri icra edilir

Azərbaycan dövləti BMT-nin UNESKO, UNICEF və digər təşkilatlarla genişmiqyaslı əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Bu əlaqələr çərçivəsində Azərbaycan-BMT birgə layihələri icra edilib və bu layihələrin həyata keçirilməsi demokratik institutlarının inkişafına mühüm töhfələr verir. Azərbaycan ATƏT-lə də geniş əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Bu əlaqələr daha çox seçkilərin müşahidəsi, ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun xəttinə həyata keçirilən layihələr, Azərbaycanın Ermənistanın yumruqla başını əzib Qarabağı azad etdikdən sonra tarixin arxivinə atılan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətinin həllində vasitəçilik missiyasının həyata keçirilməsi məsələləridir. Azərbaycan Respublikası 2001-ci ildən üzv olduğu Avropa Şurası ilə əməkdaşlığı da yüksək səviyyədə, hər iki tərəfin maraqlarına uyğun həyata keçirilir. Dəfələrlə AŞ PA-nın Azərbaycanda toplantıları keçirilib və toplantılarda Avropa ailəsi üçün önəmli olan məsələlər müzakirə olunaraq müvafiq qərarlar qəbul edilib. Azərbaycan hərbi təşkilat olan NATO ilə əlaqələri də arzuolunan səviyyədədir. Ölkəmizin bu qurumun "Sülh naminə Tərəfdaşlıq" proqramına qoşulması ilə, Avro-Atlantika Tərəfdaşlıq Şurasında mühüm mövqeyə malik olub.

Bu gün ölkəmizin Avropa İttifaqı ilə münasibətlər, əməkdaşlıq

əlaqələri ən yüksək səviyyədə inkişaf etməkdədir. Bu mötəbər qurumla Azərbaycan arasında imzalanmış "Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişi"ndə tərəflər arasında siyasi və ticarət sahəsində əməkdaşlıq, Azərbaycanın qanunvericiliyinin Avropanın hüquq sistemində uyğunlaşdırılması məsələləri öz əksini tapmışdır. Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığa Azərbaycanın xüsusi önəm verdiyini bildiren Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə münasibətlərin inkişafında maraqlıdır və bunu dövlət siyasətinin prioriteti hesab edir: "Bu gün Azərbaycan Asiya ilə Avropa arasında yerləşən, regionumuzda dərin kökləri, Avropa ilə güclü əlaqəsi olan, Avropa dəyərlərini paylaşan bir ölkədir. Biz Avropa təsisatlarından aldığımız dəstəyə görə minnətdarıq. Əminəm ki, qarşdakı illərdə Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasındakı əməkdaşlıq uğurla davam edəcək və tezliklə bizim qarşımızda yeni imkanlar açacaq yeni saziş imzalayacağıq". Bir mənalı şəkildə demək olar ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı üçün əhəmiyyətli tərəfdaşdır. Bunu qurumun rəhbərləri də çıxışlarında vurğulayıblar və Azərbaycanın Avropanın enerji təchizatında önəmli rol oynadığını qeyd ediblər. Uzunluğu 3500 kilometr olan "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin reallaşması ilə Xəzər regionundan qaz təchizatının Avropa bazarlarına birləşdirməsinə nail olunur. Eyni zamanda, Azərbaycan qurumun 23 ölkəsi ilə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması, 18 ölkəsi ilə sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması, 14 üzv ölkə ilə isə Hökumətlərarası Komissiyanın yaradılması haqqında saziş imzalanıb.

Bir sözlə, Azərbaycan dövləti düşünülmüş uğurlu siyasət həyata keçirilməklə nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların və dünya dövlətlərinin maraqlı və yaxın tərəfdaşına çevrilib. Bu isə, ölkəmizə olan inam və etibarını daha da möhkəmləndirir.

i.ƏLİYEV

Vüqar Rəhimzadə: “Ermənilər törətdikləri vandalizm aktlarına görə beynəlxalq məhkəmələrdə hökmən layiqli cəzalarını almalıdırlar”

“Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin bütün çıxışlarının mahiyyətində bu vacib məsələ dayanır ki, tarixin saxtalaşdırılmasına yol verilməməlidir. Azərbaycanın çox zəngin tarixi vardır. Biz öz zəngin tariximizi, həqiqətlərimizi dünya miqyasında daha dolğun təqdim etməliyik. Məqsəd ilk növbədə, Azərbaycan həqiqətlərinə şübhə ilə yanaşanlara xalqımızın nə qədər zəngin tarixə malik olduğunu göstərməkdir. Möhtərəm Prezidentimiz dəim alimlərimizin, mütəxəssislərimizin qarşısında bu vacib tələbi qoyur ki, tarixi həqiqətlərimiz cəmiyyətə və dünya ictimaiyyətinə daha dolğun şəkildə çatdırılmalıdır.”

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, bədnam qonşularımızın işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda dini və tarixi abidələrimizi yerlə-yeksan etmələrində də əsas məqsəd onların Azərbaycana məxsusluğunu gizlətmək idi: “Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaşı minilliklərlə ölçülən bütün tarixi abidələr, məscidlər, məzarlıqlar, müqəddəs ocaqlar Ermənistan tərəfindən dağıdılıb, muzeylər və maddi-mənəvi sərvətlər talan edilib. Ermənistan işğal olunmuş ərazilərdə məqsədli şəkildə Azərbaycan izini itirməyə çalışaraq bir çox tarixi toponimlərimizi erməniləşdirməyə çalışıblar. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş rayonlarımıza səfəri zamanı şəhər və kəndlərimizin adlarının erməniləşdirilərək yazıldığı lövhələrin ayaq altına atılıb əzilməsi bir daha ermənilərə və onlara dəstək verənlərə ciddi mesaj, həmçinin dərs oldu. Ermənilərin Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarında tarixi-dini abidələrə qarşı törətdikləri saxtakarlıq və cinayət əməlləri beynəlxalq səviyyədə təsbit olunmuş sənədlərin, konvensiyaların tələblərini ayaq altına atmaq deməkdir. Özünü sivil dünya adlandıraraq beynəlxalq aləm unutmamalıdır ki, Ermənistanın işğal olunmuş ərazilərdə azərbaycanlılara məxsus maddi-mədəni irsi məhv etməsi yalnız Azərbaycana qarşı yönəlməyib. Bu, ümumbəşəri sivilizasiyaya qarşı törədilən vəhşilik, vandalizm aktıdır.”

Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, “iki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə KİV-ə açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, hazırkı postmüharibə dövründə bu işlərin miqyasının daha da genişləndirilməsinə böyük zərurət duyulur: “Əlbəttə, bizim tariximiz böyük sərvətimizdir. Tarixi faktlar da sübut edir ki, bugünkü Ermənistan tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaradılıb. Buna əmin olmaq üçün təkcə XX əsrin əvvəllərində çar Rusiyası tərəfindən dərc edilmiş xəritələrə baxmaq kifayətdir. Bu, artıq təkzibolunmaz faktdır ki, həmin xəritələrdə indiki Ermənistan ərazisində yerləşən kəndlərin, şəhərlərin mütləq əksəriyyətinin adları Azərbaycan mənşəlidir. Lakin təəssüflər olsun ki, uzun müddət, xüsusilə müstəqilliyimizin ilk illərində bədnam qonşularımızın havadarlarının hərtərəfli himayəsi sayəsində indiki Ermənistan ərazisindəki Azərbaycan mənşəli toponimlərin erməniləşdirilməsinin qarşısını almaq mümkün olmayıb.”

Baş redaktor bu mühüm məqamı xüsusi vurğulayıb ki, yalnız ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdan sonra xalqımızın tarixi keçmişinin obyektiv mənzərəsini yaratmaq imkanı əldə edilmişdir: “Uzun illər gizli saxlanılan, üzərinə qadağa qoyulmuş həqiqətlər açılmağa, təhrif edilmiş hadisələr özünün əsl qiymətini almağa başladı. Tarixi faktlar sübut edir ki, Azərbaycanın İrəvan xanlığının və Qərbi Azərbaycanın digər ərazilərində məskunlaşdırılan ermənilər orada yaşayan azərbaycanlılarla müqayisədə azlıq təşkil etmələrinə baxmayaraq öz havadarlarının himayəsi

altında “Erməni vilayəti” adlandırılan inzibati bölgünün yaradılmasına nail olublar. Bu uydurma dövlətin Azərbaycan torpaqlarında yaradılmasına bəraət qazandıran məqsədlə zaman-zaman erməni xalqının olmayan tarixinin şişirdilməsinə yönəlmiş genişmiqyaslı proqramlar reallaşdırılıb. Azərbaycanın və ümumən Qafqazın tarixinin təhrif olunması həmin proqramların mühüm tərkib hissəsini təşkil edirdi. Ötən əsrin əvvəllərində ermənilərin Bakıdan başlanan vəhşilikləri qısa zaman vəhşicəsinə qətlə yetirilib. Bu hadisələrin təşkilatçıları məsələnin mahiyyətinin açılmasına, ona düzgün hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə maneçilik törədərək azərbaycanlıların mənfi obrazını yaratmağa, özlərinin əsassız torpaq iddialarını azərbaycanlıları bütün dünyaya “vəhşi xalq” kimi tanımaq niyyətini güdən çirkin təbliğatları ilə pərdələməyə cəhd göstərmişlər. Tarixi düşmənlərimiz keçmiş sovet məkanında müntəzəm şəkildə yayılan kitab, jurnal və qəzetlərdə milli mədəniyyətimizin, klassik irsimizin, memarlıq abidələrimizin ən nəfis nümunələrinin guya erməni xalqına mənsub olduğunu sübut etməyə çalışırdılar. 1988-ci ildə ermənilərin respublikamıza qarşı torpaq iddiasının yenidən baş qaldırması nəticəsində yaranan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesinin 30 ilə yaxın müddətdə uzanmasının səbəbi də məhz dünyanın ikili siyasəti, ermənilərin başına çəkilən sığallar olmuşdur.”

BMT: COVID-19 milyonlarla insanı yoxsulluğa və bərabərsizliyə sürükləyir!

BMT-nin saytında yer alan məlumata görə, BMT Ətraf Mühit Assambleyasının iştirakçılarına müraciət edərək Baş katib Antonio Quterreş insanların rifah halının əsasən onların təbiətlə münasibətlərindən asılı olduğunu bildirərək, indiki dövrü “böhran və qeyri-sabitlik dövrü” adlandırır.

BMT rəhbəri, COVID-19-un milyonlarla insanı yoxsulluğa və bərabərsizliyin artmasına sürüklədiyini qeyd edərək, bütün bu sarsıntılardan “üçlü ekoloji fəlakət”: iqlim dəyişikliyi, biomüxtəlifliyin azalması və ətraf mühitin çirklənməsi fonunda baş verdiyini xatırladı. Antonio Quterreş, BMT-nin Ətraf Mühit Assambleyasının be-

liffiyin itirilməsi, kimyəvi çirklənmə, okeanın vəziyyəti, səhrələşmə və iqlim dəyişikliyi təməlinin müzakirə edilməsi üçün bir araya gələcəklər.

Bu müzakirələri “məqsədləri müəy-

şinci sessiyasının iştirakçılarına etdiyi videomüraciətində, 2021-ci ilin təbiətlə barışıq ili olması lazım olduğunu bildirib.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ətraf Mühit Proqramının (UNEP) “Təbiətlə sülh” adlı bu yaxınlarda yayımlanan məruzəsinə istinad edən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının rəhbəri davamlı inkişaf üçün sağlam planetin lazım olduğunu vurğulayıb. Assambleyadan sonra üzv olan dövlətlər biomüxtə-

yən etmək və fəaliyyət planlarını hazırlamaq üçün bir imkan” adlandıraraq, Quterreş, cari ilin gərgin olacağını, “davamlı inkişafın ekoloji aspektlərinin formalaşdırılması üzrə çox böyük məsuliyyətli iş”in gözləndiyini qeyd edib. “Hökumətlərə və bütün insanlara ... bütün ətraf mühit, sosial və iqtisadi problemlərin bir-birinə bağlı olduğunu dərk etmək lazımdır. Onları hamı ilə birlikdə həll etmək lazımdır”, - deyərək BMT rəhbəri söyləyib.

Müxalifətçilər İrəvan Dövlət Universitetinə soxulublar

Paşinyanın istefasını tələb edən müxalifət nümayəndələri İrəvan Dövlət Universitetinə girərək tələbələrə aksiyalara qoşulmağa çağırıblar. SİA erməni mətbuatına istinadən xəbər verir ki, bu aksiyalarda 2018-ci ildəki aksiyalardan fərqli olaraq tələbələr iştirak etmirlər.

Qeyd edilir ki, Paşinyanın küçə inqilabı zamanı bütün universitetlərin tələbələrə aksiyalarda kütləvi şəkildə iştirak etdirdilər. Bütün universitetlərin tələbələrinin

dərsə girməyərək meydanlarda olması təsadüf idimi? Təbii ki, xeyr. 2018-ci hadisələrində hökumətdəki bəzi qüvvələr Nikola ciddi dəstək verirdilər.

Zəngəzur sürətlə boşalır: bir ildə 1300 nəfər

“Bir il ərzində Sünik (Zəngəzuru) 1300 nəfər şəxs tərk edib”. SİA xəbər verir ki, bu barədə ermənilərin “Johovurd” nəşri yazır.

“Bir il ərzində Ermənistan respublikasının bütün vilayətlərində əhalinin sayı azalıb, yazan erməni qəzeti buna misal olaraq qeyd edir ki, təkcə Lori vilayətində 1 yanvar göstəricilərinə görə əhalinin sayı 700 nəfərədək azalıb. Sözügedən tarixə əsasən Araqatsoneti 200, Araratı 100, Geqarkunik 300, Şirakı isə 400 nəfər tərk edib. Ən çox azalma isə Sünik vilayətində (Zəngəzurda) qeydə alınıb. Bu vilayəti tərk edənlərin sayı

1300 nəfərə çatıb və bu rəqəmlər demək olar ki, günəşli şəkildə artmaqdadır.

“Johovurd” bilavasitə Sünikin (Zəngəzurun) üzərində dayanaraq yazır ki, vi-

layətdə fəaliyyət göstərən bir sıra sosial obyektlər, özəl mağazalar və s. infrastruktur sahibləri getdikləri üçün fəaliyyətlərini dayandırdılar.

Rövşən

Xocalı faciəsi dünyada

Nüfuzlu Bəhreyn qəzeti Xocalı

Nüfuzlu "The Daily Tribune - News of Bahrain" qəzetində ölkəmizin Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Şahin Abdullayevin Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümünə həsr edilmiş məqaləsi dərc edilib.

Məqalənin sonunda vurğulanır: "Bu gün Xocalı soyqırımı qurbanlarının ruhu rahatdır. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad edib və ərazi bütövlüyümüz bərpa olunub. Bundan sonra müstəqilliyimiz daha da möhkəmlənəcək, xalqımıza və dövlətimizə qarşı ağır cinayətlər törədənərin ədalət məhkəməsi qarşısına çıxarılması istiqamətində lazımi tədbirlər görülməkdir".

Xocalı soyqırımı İngiltərə mətbuatında

Böyük Britaniyanın "The London Post" saytında Milli Məclisin deputatı Cavanşir Feyziyevin və Böyük Britaniya Nümayəndələr Palatasının üzvü Bob Bləkmən birgə müəllifi olduqları məqalə dərc olunub. "Xocalı soyqırımı və onun qurbanları" adlı məqalə Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümünə həsr olunub.

Məqalədə bildirilir ki, 1945-ci ildən sonra yaradılmış və bütün dünya tərəfindən qəbul olunmuş beynəlxalq norma və prinsiplərə zidd olaraq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı silahlı hücum yolu ilə onun Dağlıq Qarabağ bölgəsinin və ona bitişik 7 rayonun işğal olunması və bu ərazilərdən bütün azərbaycanlıların etnik təmizlənməyə məruz qoyulması, sadəcə, Ermənistan tərəfindən beynəlxalq qanunların pozulması deyil. Hələ 1980-ci illərdən başlayaraq son 30 il ərzində Ermənistan dövləti Azərbaycana qarşı çoxsaylı müharibə cinayətləri, insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı cinayətləri törədib. Bu cinayətlər yüz minlərlə azərbaycanlının fundamental insan haqlarından, o cümlədən öz doğma torpaqlarında yaşamaq hüququndan məhrum olması ilə nəticələnib.

Məqalədə Xocalı soyqırımının tarixi və təfərrüatları barədə geniş məlumat verilib. Müəlliflər, həmçinin 27 sentyabr - 10 noyabr tarixlərində baş vermiş 44 günlük Vətən müharibəsinin nəticələri haqqında

JEWISH JOURNAL
NEWS - COMMENTARY - CULTURE - JUDAISM - LA CALENDAR - GIVING - MARKETPLACE - STREAMING - ADVERTISE

Editor's Picks

- Returning to Work When You're Still at Home - Randi Braun
- Biden's Status Quo Middle East Policy - Dan Schnur
- Beyond Hamantaschen: How Purim is Celebrated in Iran - Tabby Refael
- Satirical Semite: Living

THE DAILY tribune
WEDNESDAY, FEBRUARY 24, 2021

News in brief

- Pfizer expects to deliver more than 13 million doses of its COVID-19 vaccine per week in the United States by the middle of March, more than doubling the shipment from early February, a top Pfizer executive said.
- World conservation organizations led by North Korea want to see the World Peace Prize in support of conservation in the country, where more than 100,000 people are thought to be living in the region.
- Iran says it has released 100 prisoners from the United States, including 100 Iranian prisoners, in exchange for the release of 100 American prisoners.
- Iran says it has released 100 prisoners from the United States, including 100 Iranian prisoners, in exchange for the release of 100 American prisoners.

Azerbaijan demands Justice for Khojaly

20 years passed since the Khojaly genocide, one of the bloodiest chapters of Azerbaijan's history. Events in Khojaly have become a symbol of the struggle for Azerbaijan, on the night of February 20-21, 1992, was one of the worst tragedies of the 20th century.

From the moment Armenian aggressors wanted to destroy Khojaly as a settlement that reflects the historical and cultural heritage of Azerbaijan's population, Armenian armed forces and military units were sent to the town of Khojaly, who had not managed to leave the city. Official figures state that as a result of the massacre, 8 families were completely annihilated, 50 people were tortured to death, 27 families had only one surviving member, 22 children lost both parents, 130 children lost one parent, 120 families lost the breadwinners, 427 people became disabled, including 16 widows, 1,372 people were taken hostage, 1,000 people were released from captivity, fate of the people is still unknown.

The massacre in Khojaly was not just a crime against humanity, it was a crime against the entire world. The leaders of the international organization Human Rights Watch have classified the tragedy in Khojaly as a "genocide", and the bloodbath among the civilian population as a war crime. The Khojaly massacre must be because those civilians were in the process of fleeing their homes when they were killed. They had been warned of the consequences of staying, and they had been offered a safe corridor out. However, that promised safe passage turned into the killing fields of Khojaly.

It also matters because of the number of the deaths of those 612. The fact that this was the biggest death toll in one day of the conflict is obviously significant, but it was the heinous nature of the crime which made Khojaly the symbol of the mass that three thousand people, who died between 1988 and 1994.

The Khojaly massacre matters most of all because the mass who probably headed about the tragedy's significance in the legal track, later became the President of Armenia, as reported by the British scholar and writer, Thomas de Waard in his acclaimed book Black Garden on the Armenian-Azerbaijani conflict, the current Armenian President Serzh Sargsyan, who was at the time one of the commanders of the ethnic Armenian forces.

Armenians thought that we were joking with them, they thought that the Armenians were people who could not be taken into account in the international arena. We were able to break that [mythology]. And that's why we were able to bring the truth about the Khojaly massacre and other war crimes against humanity and genocide committed by Armenia in the course of the aggression against Azerbaijan constitute a serious violation of international humanitarian law. The Khojaly massacre and other war crimes, crimes against humanity and genocide committed by Armenia in the course of the aggression against Azerbaijan constitute a serious violation of international humanitarian law.

The important role in international recognition of the Khojaly genocide was played by the "Justice for Khojaly" international campaign. It seeks to bring the truth about the Khojaly massacre and other war crimes and to secure political and legal recognition in the United Nations and other international organizations. The campaign was led by the late Vice-President of the Higher Alliance Foundation, initiated on May 2008 the international Awareness Campaign under the motto of "Justice for Khojaly". It demands that 120,000 people and 100 organizations have signed the campaign, which functions successfully in various countries. As a result of efforts to increase the international awareness of the Khojaly genocide.

da Britaniya oxucularına məlumat verib, torpaqlarımızın azad olunmasını ədalətli bərqərar olunması kimi dəyərləndiriblər. Bob Bləkmən və Cavanşir Feyziyev bildiriblər ki, ərazi bütövlüyünün təmin olunması Ermənistanı Azərbaycana qarşı törətdiyi cinayətlərə görə məsuliyyətdən azad edə bilməz. Son 30 il ərzində Ermənistan tərəfindən Azərbaycan ərazisində törədilmiş bütün cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımı ən xırda detallarına qədər öyrənilməli və Ermənistan beynəlxalq ədalət məhkəməsi qarşısında cavab verməlidir.

Misir KİV-ləri: Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü bu il Azərbaycanda fərqli şəkildə anılır

Azərbaycanın Misirdəki səfiri Tural Rzayevin Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü ilə bağlı məqaləsi Misirin 25-dən çox KİV-də, o cümlədən "Youm7" qəzeti, "Asiyaelyo-

um" informasiya agentliyi, "Aldiplo-masy", "Embassiesnews", "Alkhabaralyoum", "El-Qahranews", "Egy-vote", "Rayetmisr", "Tahyamars", "Alwasela", "Elghad", "Aldawla-news", "Alnaasher", "Elmasryeldemokraty", "Garbnews", "Nabd-alwatan", "Elkhabarelhadeef", "Aladwaa-eg", "Misribya", "Elamwal", "Nile1", "Sotbaladna" portallarında yayılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Vətən müharibəsində ölkəmizin qazandıqı Qələbədən bəhs edilir, Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümünün bu il Azərbaycanda ötən illərlə müqayisədə fərqli şəkildə anıldığı, müharibədən qalib çıxmış xalq və ölkədə Zəfər abı-havasının yaşandığı vurğulanır.

Müəllif yazır: "2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük müharibədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Ordumuz döyüş meydanında işğalçı dövlətin silahlı qüvvələrinə qarşı vuruşaraq Zəfər çalib. Müzəffər Ordumuz müharibə vaxtı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Tərtər, Gəncə, Bərdə, Mingəçevir, Ağdam şəhərlərinə raket hücumları nəticəsində dinc əhalinin şəhid olmasının cavabını döyüş meydanında qazandıqı ilə verdi. Bu şanlı Zəfər ilə həm erməni işğalına, həm də erməni faşizminə son qoyuldu".

Məqalədə, həmçinin 30 ilə yaxın davam edən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli səylərinin heç bir nəticə vermədiyi, bu müddət ərzində BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilmiş qətnamələrin Ermənistan tərəfindən yerinə yetirilmədiyi diqqətə çatdırılır. Qeyd olunur ki, Azərbaycanın işğalçı dövlətin təxribatlarına cavab olaraq həyata keçirdiyi hərbi əməliyyat

a mətbuatında

1 soyqırımından yazır

nəticəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının və digər beynəlxalq təşkilatların qətnamə və qərarları icra edildi və torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Diplomatiyamızın məqaləsində misirli oxuculara Xocalı soyqırımı haqqında ətraflı məlumat verilib.

İndoneziyanın Respublika Radiosu Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü ilə bağlı məqalə yayıb

İndoneziyanın Respublika Radiosunun internet sahifəsində Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü ilə bağlı məqalə yayılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Azərbaycan Xocalı soyqırımı ilə bağlı İndoneziyanın mövqeyini yüksək qiymətləndirir" adlı məqalədə hər il fevralın 26-da Azərbaycan xalqının Xocalı soyqırımını yad etdiyi və 613 nəfərin, o cümlədən uşaqların, qadınların və yaşlıların ölümü ilə nəticələnən bu faciənin İndoneziya tərəfindən soyqırımı hesab edildiyi qeyd olunub.

Azərbaycanın İndoneziyadakı səfiri Cəlal Mirzəyevin Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümünə həsr olunmuş videokonfrans zamanı etdiyi çıxışına istinad edilərək, 2017-ci və 2020-ci illərdə İndoneziya parlamentinin üzvləri tərəfindən Xocalı soyqırımı ilə bağlı ölkəmizin möv-

qeyini dəstəkləyən bəyanat verildiyi qeyd edilib. Vurğulanıb ki, hazırda da bu soyqırımın daha geniş şəkildə tanınması istiqamətində səfirlər tərəfindən müvafiq iş davam etdirilir.

Bununla yanaşı, ötən il İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı İndoneziya nümayəndələr palatasının parlamentlərarası əməkdaşlıq komitəsinin Ermənistan-Azərbaycan münasibəti, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü ilə bağlı nümayiş etdirdiyi dəstəkdən bəhs edilib.

Yazıda 1992-ci il fevralın 26-na keçən gecə baş vermiş Xocalı soyqırımı və buna qədər olan siyasi və hərbi proseslərə, o cümlədən əsrələr boyu Azərbaycan torpaqlarına qarşı iddialar irəli sürmüş Ermənistanın 1988-ci ildən başlayaraq Dağlıq Qarabağ bölgəsini ilhaq etmə planları və Ermənistan-Azərbaycan münasibətinə dair geniş məlumat verilib.

"Jewish Journal" nəşrində ermənipərəst senatorların bəyanatlarına cavab məqaləsi dərc edilib

Amerikada çıxan "Jewish Journal" nəşrində Xocalı qırğınının şahidi, sanki möcüzə sayəsində salamat qalmış Dürdanə Ağayevanın

məqaləsi dərc edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, 1992-ci ilin fevralında baş vermiş faciəli hadisələrdən bəhs edilən bu məqalə ermənipərəst qanunvericilərin absurd bəyanatlarına cavab kimi yazılıb.

Müəllif bildirir ki, Kaliforniya ştatının bir qrup qanunvericisi, o cümlədən senatorlar Entoni Portantino, Skott Uilk, Assambleyanın

üzvləri Lora Fridman və Adrin Nazaryan tərəfindən ştatın qanunverici məclisinin üzvləri arasında yayılmış məktubu ürəkaçığı ilə oxuyub. Həmin qanunvericilər məktublarında iddia edirlər ki, guya 1992-ci il Xocalı qırğını barədə məlumatlar saxtalaşdırılıb. Onlar öz həmkarlarını Xocalı qurbanlarının xatirəsini və həmin qırğın zamanı salamat qalmış sakinləri ehtiramla yad etməyə yönəlmiş səylərə etinasızlıq göstərməyə çağırırlar.

Azerbaijanis commemorate 29th Anniversary of national grief – Khojaly genocide and its victims

By The London Post - 23rd February 2021

Xocalı qırğınının canlı şahidi olmuş D.Ağayeva qeyd edir ki, Kaliforniyanın vəzifəli şəxslərinin bu hərbi cinayətləri inkar etməyə çağırışı çox kədər doğurur. Məqalədə qeyd olunur ki, fevralın 26-na keçən gecə 613 nəfər azərbaycanlı, o cümlədən 106 qadın, 70 ahi şəxs və 63 uşaq qətlə yetirilib.

Xhojaly: Tangisan rakyat Azerbaijan

Müəllif daha sonra yazır ki, bir neçə il bundan əvvəl İsrail Prezidenti Reuven Rivlin BMT Baş Assambleyasının tribunasından çıxış edərək deyib: "Bu gün biz özümü səmimi sual verməliyik: soyqırımına qarşı bizim mübarizəmiz kifayət qədər səmərəli idi mi? O vaxt Bosniyada bu mübarizə kifayət qədər səmərəli idi mi? Xocalıda azərbaycanlıların qətlə yetirilməsinin qarşısını almaq üçün bu mübarizə kifayət qədər səmərəli idi mi?"

Rat je trajao 44 dana, ali ostala je spaljena zemlja, nigdje ni stabla ni ijedne životinje

ilə lovğalanaraq deyir ki, bu cinayətlər bütün Azərbaycanı vahiməyə salmalı idi.

Məqalənin sonunda müəllif yazır ki, senatorlar Entoni Portantino, Skott Uilk, Assambleyanın üzvləri Lora Fridman və Adrin Nazaryan Xocalı qırğınının bütün qurbanlarının xatirəsi qarşısında üzr istəməlidirlər.

Malayziya qəzetində "Xocalı: Azərbaycan xalqının fəryadı" adlı məqalə dərc edilib

Malayziyanın nüfuzlu nəşrlərindən olan "Utusan Malaysia" qəzeti Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümünə həsr edilmiş böyük məqalə çap edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, fevralın 24-də dərc edilmiş məqalə "Xocalı: Azərbaycan xalqının fəryadı" başlığı ilə təqdim olunub.

Məqalədə 1988-ci ildən etibarən qonşu Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının daha sonra zorakılıq aksiyaları ilə müşayiət olunduğu, öz doğma yurdlarında azərbaycanlılara qarşı ermənilər tərəfindən ciddi təzyiqlər göstərildiyi, onların öz dedə-baba torpaqlarından didərgin salınması, mülki vətəndaşların ən sadə məişət imkanlarından şüurlu şəkildə məhrum edildiyi nəzərə çatdırılıb. Bu sistemli təzyiqlərin ən qəddar mərhələsi kimi, 1992-ci il fevralın 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Xocalıya hücum edərək qanlı əməliyyat keçirdiyi, çox sayda insanın qətlə yetirildiyi və əsir götürüldüyü, canlarını qurtarmağa çalışan qadın və uşaqların isə soyuq hava nəticəsində tələf olduğu vurğulanıb.

Məqalədə soyqırımından sonrakı növbəti günlərdə yerli və xarici mətbuat nümayəndələrinin, o cümlədən məhrum jurnalist Çingiz Mustafayevin qətləminin törədildiyi ərazilərə baş çəkdiyi, onların gördükləri mənzərədən dəhşətə gəldikləri qeyd olunub. Dünya ictimaiyyətinin Xocalıda törədilən cinayət barədə məlumatlandırılması işində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının önəmli rol oynadığı, bu günə qədər 120 min insanın və 115 təşkilatın bununla bağlı maarifləndirmə fəaliyyətinə cəlb olunduğu qeyd edilib.

Məqalədə Azərbaycanın Malayziyadakı səfiri Qaley Allahverdiyevin fikirlərinə geniş yer verilib: "Ermənistan cəmiyyəti Xocalı soyqırımını törədənləri ədalətə təslim etmədiyi müddətdə, təkə insanlıq əleyhinə olan bu cinayətin ağır yükünü çəkməkdə davam etməyəcək, eyni zamanda, özünü etibarlı qonşu statusundan məhrum edəcəkdir. Bu gün Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tarixə qovuşub. Regionumuzun əməkdaşlıq potensialında yeni və ümidverici səhifə açılıb. Hesab edirəm ki, Ermənistan cəmiyyəti fəal şəkildə yeni prosesə qoşulmaq, həmçinin sülh və əməkdaşlığa töhfə vermək üçün təcili olaraq öz keçmişindən Xocalı soyqırımında törədilmiş ləkəni təmizləməlidir", - deyən səfirin sözləri sitat gətirilib.

Qeyd edək ki, 1939-cu ildən nəşr olunan "Utusan Malaysia" qəzeti Malayziyanın ilk malaydilli qəzeti olmaqla yanaşı, bu ölkədə ən çoxsaylı tirajla gündəlik dərc olunur.

“Sputnik-V” vaksini Azərbaycanda istehsal oluna bilər

Moskva-Baku.Ru platformasının Andrey Şiyapnikov müəllifi və aparıcısı olduğu “Diqqət mərkəzində” analitik verilişində Azərbaycan pandemiya ilə bağlı aparılan işlər və virus əleyhinə görülən tədbirlərlə bağlı maraqlı məsələlərə toxunub. Verilişdə mövzu ilə bağlı qeyd olunan məqamları oxucularımıza təqdim edirik.

Vaksinlərin kombinasiyası

Bu həftə məlum oldu ki, dünyada COVID-19 əleyhinə Rusiya istehsalı “Sputnik V” və İngilis-İsveç istehsalı “AstraZeneca” peyvəndlərinin birləşməsinin ilk klinik sınaqları Azərbaycanla başlayır. Tədqiqat proqramı 6 ay üçün nəzərdə tutulub və bir neçə ölkədə baş tutacaq, hər sınaqda 100 könüllü iştirak edəcəkdir. RFPİ-nin baş direktoru Kirill Dmitriyev, koronavirusu

məğlub etmək üçün gücləri birləşdirmək və ən inkişaf etmiş həllərdən istifadə etməyin vacib olduğunu söyləyib:

“Klinik sınaqlar Azərbaycanda artıq razılaşdırılıb və yaxın gələcəkdə bir sıra digər ölkələrdə başlanacaqdır. Bu, çox vacib bir inkişafdır, xüsusən də yeni mutasiyalara qarşı keyfiyyətə mübarizə aparmaq üçün fərqli peyvəndlər arasında iş birliyi zəruridir. Və “Sputnik V”, səmərəliliyi 90%-dan az olan bütün peyvəndlərə belə bir əməkdaşlıq təklif etdi, çünki peyvəndimizin effektivliyi 91,6%-dir”.

Pandemiyaya qarşı mübarizədə Azərbaycanın dünyanı aparıcı ölkələrindən biri olması artıq təcübü deyil. Doğrudan da, əslində, koronavirusa qarşı birgə global mübarizənin əsas təşəbbüskarlarından biri Prezident İlham Əliyevdir. Məhz onun təşəbbüsü ilə 130-dan çox ölkə tərəfindən dəstəklənən BMT Baş Assambleyasının Pandemiya ilə Mübarizə üzrə Xüsusi Sessiyası keçirildi. İndi Azərbaycan öz nümunəsi ilə ümu-

mi səylərlə necə müqavimət göstərməyin mümkün olduğunu göstərəcəkdir. Siyasi faktora baxmayaraq, Rusiya vaksini “Sputnik V” nəhəyat bütün dünyada tanındı və artıq 20-dən çox ölkə onun istifadəsini təsdiqlədi.

Təzliklə Rusiya peyvəndi Azərbaycanda istehsal olunmağa başlaya bilər. Bununla bağlı yaxın danışıqlar aparılır. Kütləvi peyvənd normala qayıtmağı sürətləndirəcəkdir. Yeni ilin əvvəlində dünyada vəziyyət daha yaxşıdan yaxşıya doğru dəyişdi. Yanvar ayının ilk həftəsində dünyada 5 milyondan çox yeni hadisə aşkarlanıb - bu pandemiya rekordudur. Fevralın ilk həftəsində isə bu, yalnız 3 milyona yaxın olub. Bu, pan-

demiya dövründə global yoluxmanın demək olar ki, 40% azalması deməkdir.

Bu cür statistika sayəsində bəzi məhdudiyyətlər götürülməyə başlandı. Azərbaycanda tələbələr tədricən əyani təhsilə qayıdılar. Digər bir yaxşı xəbər isə Rusiya ilə Azərbaycan arasında hava trafikinin bərpa edilməsidir. Hələlik həftədə yalnız bir neçə uçuş olacaq, lakin bu artıq köhnə həyata doğru bir addımdır. Nəqliyyat sektorunda daha bir əlamətdar hadisə bu həftə baş verdi. Türkiyədən ilk konteyner qatarı Rusiyaya Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu yolu ilə gəldi. Qatar Ankaradan başlayaraq Gürcüstan və Azərbaycan ərazisindən tranzitlə keçərək təyinat yerinə - Kaluga bölgəsinə çatdı. Varsino sənaye parkında dəmir yolu vaqonları ilə tanış olduq. Bu marşrutla ilk dəfə Rusiyaya mal

ixrac olunur.

Türkiyənin Rusiyadakı səfiri Mehmet Somsar: “Əminəm ki, bu nəqliyyat dəhlizindən intensiv istifadə ediləcəkdir. Bu, yalnız dəmir yolu deyil, həm də xalqlarımızı birləşdirən bir növ dostluq körpüsü olacaqdır”.

Əlavə edim ki, Bakı-Tbilisi-Qars nəqliyyat dəhlizi logistika xərclərini və malların çatdırılma müddətini əhəmiyyətli dərəcədə azalda bilər, həmçinin Rusiya ilə Türkiyə arasındakı ticarəti sadələşdirə bilər. Bundan əlavə, ölkələr, İran, Azərbaycan və Ermənistanla birlikdə bölgədə nəqliyyat əlaqələrinin yeni bir dövrünə başlaya bilərlər. Beləliklə, Azərbaycan özünün Naxçıvan muxtariyyəti ilə, həmçinin Türkiyə ilə, Ermənistan isə Rusiya və İranla birbaşa əlaqə əldə edəcəkdir. Bu şəbəkənin hamısı Avropadan Asiyaya marşrut olan Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi ilə əlaqələndirilə bilər.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Aqshin Bağirov
YAP Biləsuvar rayon təşkilatının sədr əvəzi

Öncə xalqımızın başına gətirilən növbəti faciə olan Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bu gün təkə ölkəmizdə deyil, bir çox xarici ölkələrdə də ehtiramla yad edilir. Dünya azərbaycanlıları və ölkəmizin ləyaqətli dostları bu soyqırımın tanidilmasında böyük əzm və qətiyyət göstərirlər.

Əminəm ki, bu faciə yalnız Azərbaycan xalqının deyil, bütün bəşəriyyətin tarixində ən qanlı hadisələrdən biri kimi yaddaşlarda qalacaqdır. İnsanlıq əleyhinə bu ağır hərbi cinayəti törətmiş şəxslər tezliklə hüquqi müstəvidə öz layiqli cəzalarını alacaqlar. Bu gün Azərbaycan ordusunun Ali Baş Komandanının əmri ilə ərazi bütövlüyümüzü təmin etməsi və böyük zəfərlə bitən Vətən müharibəsindəki qalibiyyətimiz buna böyük zəmin yaratmışdır.

Ümumxalq partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası funksionerləri və partiyanın hər bir üzvü də istər ölkə daxilində, istərsə də xarici ölkələrdə aparılan kampaniyalarda aktiv iştirak edərək Xocalı faciəsinin daha geniş auditoriyaya çatdırılması işində yaxından iştirak etmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə qayıtmasından sonra, onun təşəbbüsü ilə Milli Məclis Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verdi. Bu dövrdən etibarən ölkə miqyasında və ölkəmizdən kənar Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin keçir-

Xocalı faciəsinin dünyaya tanidilmasında YAP-ın rolu

rilməsinə başlandı. 2008-ci ildə isə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyasına start verildikdən sonra keçirilən ardıcıl tədbirlər, müxtəlif xarici ölkələrin siyasi və ictimai dairələri ilə aparılan izahat işləri nəticəsində Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyada tanidilməsi geniş vüsət aldı. Bu sahədə səfirlərimizin, diasporumuzun və xüsusilə də gənclərimizin, o cümlədən xaricdə təhsil alan tələbələrimizin əhəmiyyətli rol oynadığını qeyd etmək olar.

Bu prosesdə Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvləri də yaxından iştirak etmişdir. Beləki, 2012-ci ildə Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar fevralın 26-da Türkiyənin İstanbul şəhərinin tarixi Taksim meydanında izdihamlı yürüş-miting keçirilmişdir.

Qardaş ölkədə 175 mindən çox insan 20 il bundan əvvəl erməni faşistləri tərəfindən törədilmiş Xocalı soyqırımı ilə bağlı Azərbaycanın haqq işinə dəstək vermək üçün İstanbulun mərkəzinə - Taksim meydanına toplaşmışdır. Türkiyə hələ bu cür izdihamlı yürüş-miting yaşamamışdı. “Bir millət, iki dövlət - Xocalıya ədalət!” şüarı altında İstanbulun Qalatasaray liseyinin önündən başlayan aksiya Taksim meydanına istiqamət götürdü.

Əllərində Azərbaycan və Türkiyə ilə yanaşı, bir çox ölkələrin dövlət bayraqlarını, Xocalıda qətlə törədənləri və onları dəstəkləyənləri, indiyədək Xocalı soyqırımına lazımı siyasi-hüquqi qiymət verməyən, Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğalına göz yuman beynəlxalq təşkilatları

qınayan ifadələr yazılmış plakatlar tutan insanlar “Biz hamımız xocalılıyıq”, “Xocalıya ədalət!”, “Bir millət, iki dövlət”, “Erməni yalanlarına son!”, “Qarabağ bizimdir, bizim də olacaq!”, “Erməni cavab verəcəkdir”, “Qəlbimiz də Xocalı”, “Azərbaycan xalqı tək deyil!” və s. şüarları səsləndirirdilər. Bu kampaniyanın iştirakçıları və təşkilatçıları sırasında Yeni Azərbaycan Partiyasının əsas funksionerləri və gənclər birliyinin üzvləri də iştirak etmişdir.

Xocalı soyqırımının 27-ci il dönümü ilə əlaqədar fevralın 26-da Bakıda partiyanın sədri Prezident cənab İlham İlham Əliyevin başçılığı altında keçirilən ümumxalq yürüşündə də partiyanın çoxminli üzvləri iştirak etmiş, bu yürüşün məqsəd və məramının dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmasında da yaxından iştirak etmişdir.

Hər il Yeni Azərbaycan Partiyasının təşəbbüsü ilə partiyanın gənclər birliyi üzvləri ölkəmizdə fəaliyyət göstərən xarici ölkələrin nümayəndəliklərinə, səfirliklərə, beynəlxalq təşkilatların ofislərinə faciəylə bağlı əyani formativ və saytlar, həmçinin müxtəlif xarici ölkələrin senatorlarına, ombudsmanlarına, dövlət rəsmilərinə virtual şəkildə Xocalı faciəsi haqqında təqdimatlar, bukletlər və s. göndərmişdir.

Doğrudur, bir sıra beynəlxalq kütləvi informasiya vasitələri və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri bu faktı təsbit etsələr də, dünya ictimaiyyəti uzun müddət bu faciədən bixəbər və ona biganə qalmışdır. Hətta Ermənistan rəhbərliyinin Xocalıda məhz dinc əhaliyə divan tutmasını etiraf etməsi və buna haqq qazandırması belə dünya ictimaiyyətinin lazımı reak-

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Xüsusi Məktəbinə şagirdlərin ərizə qəbulu davam edir

Dövlət Sərhəd Xidmətinin 2021/2022-ci tədris ili üzrə Xüsusi Məktəbinin V sinfinə, 2020/2021-ci tədris ili üzrə VI, VII, VIII və IX siniflərinə şagirdlərin ərizə qəbulu davam edir. Dövlət

İmtahan Mərkəzindən (DİM) AZƏRTAC-a bildirilib ki, Xüsusi Məktəbin V sinfinə qəbul imtahanında 2021-ci il dekabrın 31-dək 10 yaş tamam olan və 12 yaş tamam olmayan, qəbul aparılan ildə ümumi təhsil pilləsinin IV sinfində təhsil alan, VI, VII, VIII və IX siniflərə keçiriləcək qəbul imtahanlarında qəbul aparılan ildə ümumi təhsil pilləsinin həmin (müvafiq) sinfində təhsil alan, fiziki cəhətdən sağlam olan Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları iştirak edə bilərlər. İmtahanlarda iştirak etmək istəyən namizədlər fevralın 28-dək DİM-in rəsmi internet saytında (www.dim.gov.az) “Şəxsi kabinet” yaratmalı və pul hesabına 30 AZN əlavə etməlidirlər. Sonra dim.gov.az saytının baş səhifəsində yerləşdirilmiş keçid vasitəsilə elektron ərizəni dolduraraq qeydiyyatdan keçməlidirlər. Bu günə olan məlumata görə, 2622 şagird ərizəsini təsdiqləyib.

Xatırladaq ki, qəbul imtahanları DİM tərəfindən test üsulu ilə keçiriləcək. İmtahanlar mart ayında Bakı şəhərində təşkil ediləcək. İmtahanların keçirilmə tarixi və yeri haqqında məlumat qeydiyyat başa çatdıqdan sonra DİM-in saytında elan olunacaq. Namizədlər “İmtahana buraxılış vəərəqəsi”ni imtahan gününə 5 gün qalmış DİM-in saytından əldə edə bilərlər. İmtahanların nəticəsi Dövlət Sərhəd Xidmətinə təqdim ediləcək. Yüksək nəticə göstərmiş namizədlər Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən tibbi və digər yoxlamalara cəlb olunacaqlar. Bütün mərhələləri uğurla keçən və ən yüksək bal toplayan namizədlər Xüsusi Məktəbə qəbul olunacaq. Əlavə məlumat üçün Dövlət Sərhəd Xidmətinin Xüsusi Məktəbinə müraciət etmək olar.

siyasına səbəb olmamışdı. Bəlkə də, bu biganəliyin nəticəsidir ki, Xocalı soyqırımından bir neçə il sonra bəşəriyyət dünyanın müxtəlif bölgələrində insanlıq əleyhinə törədilmiş yeni ağır cinayətlərə şahidlik etməli oldu.

Hörmətli Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başladılan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası soyqırımın ildönümləri ərəfəsində xüsusilə intensivləşsə də, əslində, bu sıradan olan ayrı-ayrı tədbirlər bütün il boyu təşkil edilir. Bu prosesdə Yeni

Azərbaycan Partiyasının üzvləri, xüsusən gəncləri də təmsil olunurlar.

Yeni Azərbaycan Partiyasının hər bir üzvü Xocalı faciəsinin dünyaya tanidilmasına öz vətəndaş məsuliyyətini dərinləndirərək edir və bu işi öz müqəddəs vəzifəsi kimi yerinə yetirir. Bu faciə hamımızın ağrısıdır və hər bir azərbaycanlı istər Xocalı faciəsində, istərsə də ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və xoşbəxt gələcəyi uğrunda şəhid olanların ruhuna qarşısında məsuliyyət daşıyır.

Xocalı soyqırımını bəşər tarixinin vəhşilik aktıdır

Tarix boyu azərbaycanlılara qarşı dəfələrlə tərkibində soyqırımı əməlləri olan cinayət edən ermənilər XX əsrin sonlarında sivilizasiyalı bəşəriyyət üçün növbəti tarixi cinayəti - Xocalı soyqırımını törətdilər. Bu hadisə Dağlıq Qarabağın işğal zamanı Ermənistanın və erməni millətçilərinin həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyasətinin növbəti mərhələsi idi. Hadisələrin gedişatını bir qədər aydın izləsək görürük ki, Xocalının işğal xüsusi plan əsasında həyata keçirilib.

Belə ki, 1991-ci ilin oktyabr ayından bu şəhər ermənilər tərəfindən blokada saxlanılırdı. Həmin ayın 30-dan Azərbaycanla avtomobil əlaqəsi kəsilən Xocalının yeganə nəqliyyat əlaqəsi hava xətti ilə mümkün olurdu. Şuşa şəhərinin səmasında mülki helikopterin vurulmasından sonra bu əlaqə də kəsilmişdir. Beləliklə, 1992-ci il yanvarın 28-də sonuncu helikopteri qəbul edən Xocalı tam mühasirə şəraitində yaşamışdır.

Ermənilər tərəfindən Xocalıya hücum edilməsinin başlıca səbəbi şəhərin strateji mövqeyi idi. 7-min-dən artıq əhali olan bu yaşayış məntəqəsi Xankəndidən 10 kilometr cənub-şərqdə, Qarabağ dağının silsiləsində və Ağdam-Şuşa, Əsgəran-Xankəndi yollarının üstündə yerləşməklə böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Əgər Qarabağdakı yeganə aeroportun da burada yerləşdiyini nəzərə alsaq, Xocalını ələ keçirmək üçün ermənilərin o dövrdə necə canfəşanlıq etdiklərini aydın təsəvvür etmək olar.

Bəşəriyyətə və insanlığa qarşı ən böyük cinayətlərdən olan Xocalı faciəsindən 29 il ötür. Həmin dəhşətli hadisədən bizi ayıran zaman kəsiyinin getdikcə uzanmasına baxmayaraq, bu qanlı faciə haqqında düşüdükcə istər-istəməz saysız-hesabsız suallar yaranır.

Azərbaycan xalqına qarşı uzun illər terror aktları keçirən, azərbaycanlılara qarşı müxtəlif tarixi dövrlərlə genosid siyasəti yürüdən ermənilər bunun tərkib hissəsi kimi Xocalı soyqırımına imza atdılar. Amma faciənin baskarlarının siyahısı təkə ermənilərlə məhdudlaşmır. Günahkarlar siyahısında sapı

özümüzədən olan baltaların da adları yer alır ki, bunu da xalq heç vaxt onlara bağışlamayacaq.

Xocalı faciəsi üzərində hakimiyyətə yiyələnən AXC-Müsavat iqtidarı dövründə soyqırımı barədə danışılma da, son nəticədə faciənin günahkarlarının adlarının üstündən sükutla keçdilər. Soyqırımı dövlət səviyyəsində hüquqi-siyasi qiymət verilmədi. 2002-ci ildə faciənin onuncu ildönümü ilə əlaqədar Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqa müraciətində deyirdi: "Bütün bu qanlı hadisələrin qarşısının alınmamasında, o cümlədən Xocalı faciəsinin baş verməsində, şəhərin təpədən-dırnağa qədər silahlanmış amansız düşmənlə üz-üzə müdafiəsiz qalmasında erməni qəsbkarları ilə bərabər, Azərbaycanın ozamankı rəhbərliyi, habelə hakimiyyət uğrunda hər cür yolverilməz vasitələrlə mübarizə apararaq qüvvələri də məsuliyyət daşıyırlar".

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda baş verən Azərbaycan xalqının yaddaşına əbədi həkk olundu. Lakin xalq Xocalı kədərini, hüznü yaşadığı vaxtda faciənin ağırlığı ozamankı Azərbaycan hakimiyyəti tərəfindən lazımı şəkildə qiymətləndirilmədi. Ovaxtiki dövlət rəhbərliyi qətiyyət-sizlik nümayiş etdirərək, XX əsrdə bəşəriyyəti dəhşətə salan bu müdhiş cinayət barədə ilk günlərdə xalqa məlumat verməkdən belə çəkinidilər.

Sonralar - AXC-Müsavat iqtidarı dövründə də insanlıq əleyhinə yönələn cinayətə lazımı siyasi və hüquqi qiymət verilməsi üçün heç bir tədbir görülmədi.

O zaman həm Azərbaycanın

Fəxrəddin Vəliyev, YAP Şəmkir rayon təşkilatının sədri

rəsmi rəhbərliyi, həm də ölkədə vəziyyətə təsir etmək imkanı olan siyasi qüvvələr xalqın taleyinə biganəlik nümayiş etdirdilər. Dövlət rəhbərliyi bu dəhşətli cinayət haqqında dünya ictimaiyyətinə tam və operativ məlumat vermək üçün heç bir addım atmadılar.

Yalnız Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdırdan sonra Xocalı faciəsi özünün əsl siyasi-hüquqi qiymətini aldı. İlk növbədə Xocalı faciəsi ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi soyqırımı aktı kimi təsbit olundu və dünyaya tanıtılması istiqamətində xeyli iş görüldü. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Milli Məclis 1994-cü il fevralın 24-də "Xocalı soyqırımı (genosidi) günü haqqında" xüsusi qərar qəbul etdi. Bu sənəddə hadisənin baş vermə səbəbləri, günahkarlar təfsilatı ilə açıqlandı. Eyni zamanda Xocalı faciəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, erməni qəsbkarlarının beynəlxalq müstəvidə ifşası mühüm vəzifələr kimi önə çəkildi.

Bununla da Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya dövlətlərinə və beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması üçün təsirli tədbirlər görüldü. Erməni şovinist millətçilərinin azərbaycanlılara qarşı törədikləri cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, faciənin soyqırımı kimi tanınması üçün məqsədyönlü və ardıcıl fəaliyyətə start verildi.

Təəssüf ki, bir çox dövlətlərin ikili standartlardan çıxış etməsinin,

bəzilərinin məsələyə ehtiyatla yanaşmasının, nəticəsində ki, dünya ictimaiyyəti Xocalıda baş verənlərin soyqırımı olduğunu dilə getirmək istəmir. Dünyanın bir çox telekanalları 1992-ci ildə Xocalıda baş verənlərin soyqırımı olduğunu təsdiq edən kadrları nümayiş etdirməkdən hələ də çəkinməkdədirlər. Təsəvvür etmək belə çətindir ki, tarixdə analoqu olmayan belə qəddarlıq və vəhşilik XX əsrin sonunda dünyanın gözü qarşısında baş verib.

Ancaq dünya bilib agah olmalıdır ki, təkə azərbaycanlılara qarşı deyil, bütün bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş bu tarixi cinayətin müəllifi ermənilərdir.

Azərbaycan hakimiyyəti Ermənistanın dinc azərbaycanlılara qarşı törətdiyi cinayətlər, o cümlədən Xocalı soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onun soyqırımı kimi tanınması üçün məqsədyönlü və ardıcıl iş aparır. Məqsəd tarixi ədalətin bərpasına nail olmaq, bunu törədən cinayətkarları beynəlxalq səviyyədə ifşa etmək və onları dünya ictimaiyyətinin mühakiməsinə verməkdir. Ona görə bu gün hər bir azərbaycanlının, qanında, canında vətən sevgisi olan hər bir kəsin qarşısında duran ən əsas vəzifələrdən biri dövlətin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi işlərə dəstək verərək Xocalı soyqırımı barədə əsl həqiqətləri dünyaya çatdırmaq, faciəyə beynəlxalq müstəvidə siyasi-hüquqi qiymət verilməsinə nail olmaqdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün davamlı və ardıcıl fəaliyyətin vacibliyi barədə deyib: "Azərbaycanlılara qarşı erməni şovinist dairələrinin XIX-XX əsrlərdə mərhələ-mərhələ həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyasətinin tərkib hissəsi olan Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə, xarici ölkələrin parlamentlərinə çatdırılmalı, Azərbaycan xalqının və ümumən insanlığın əleyhinə yönəldilmiş bu son dərəcə ağır hərbi cinayət beynəlxalq miqyasda öz hüquqi-siyasi qiymətini almalıdır".

2019-cu il fevral ayının 26-da - Xocalı soyqırımının ildönümündə Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin öndərli-

yi ilə Azadlıq meydanından "Xocalı soyqırımı" adınəsinə edilən ümumxalq yürüşü göstərdi ki, hər addımda qətiyyət nümayiş etdirməsi, erməni vəhşiliklərinin, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətindəki həssaslığı bizi qürurlandırır, cəmiyyətimizdəki vətənpərvərlik əhvali-ruhiyyəsini artırır.

Prezident İlham Əliyevin hücum diplomatiyasının nəticəsi olaraq Xocalı soyqırımını tanıyan dövlətlərin sayı artır.

Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, bu həqiqətlərin beynəlxalq aləmdə yayılması, qətləmə obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində atılan addımlarda Heydər Əliyev Fondunun müstəsna rolu var. Fond yaradıldığı ilk gündən bütün imkanlarından istifadə edərək Xocalı soyqırımının dünyada təbliğ olunması yönündə ardıcıl, məqsədyönlü və səmərəli tədbirlər həyata keçirməkdədir. Fondun gərgin əməyi nəticəsində dünya ölkələri erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılıb.

Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması ilə bağlı "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində keçirilən tədbirlər olduqca təqdirəlayiqdir. "Xocalıya ədalət!" kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayıb. İlk gündən başlayaraq kampaniya yüksək tempdə davam edib və aksiyaya dünyanın əksər ölkələrində yüzlərlə könüllülər qoşulub.

Bu gün hər bir azərbaycanlının qarşısında mühüm vəzifələrdən biri Xocalı soyqırımı və bütövlükdə ermənilərin Dağlıq Qarabağda törətdikləri vəhşiliklər haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə, xarici ölkələrin parlamentlərinə çatdırılmalı, Azərbaycan xalqının və ümumən insanlığın əleyhinə yönəldilmiş bu son dərəcə ağır hərbi cinayət beynəlxalq miqyasda öz hüquqi-siyasi qiymətini almalıdır".

Yeni Azərbaycan Partiyası Suraxanı rayon təşkilatının əməkdaşları şəhid Qasımlı Muxtar Əli oğlunun doğum günündə onun ailəsini ziyarət edib və ailənin qayğıları ilə maraqlanıblar. SİA-nın verdiyi məlumata görə, görüş zamanı təşkilat sədri Vüqar Seyidov vurğulayıb ki, Vətən müharibəsində öz həyatlarını Azərbaycan uğrunda qurban verən şəhidlərimizin əziz xatirəsi hər zaman Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayacaqdır. Dövlət başçımızın şəhid ailələrinə göstərdiyi qayğı və diqqət hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün nümunədir. Tək təsəllimiz şəhidlərin qanlarının yerdə qalmaması və torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır.

Ziyarət əsnasında şəhidin atası Əli Qasımov evlərində yaradılmış xatirə güşəsini YAP Suraxanı

YAP Suraxanı rayon təşkilatı şəhid ailəsini ziyarət edib

rayon təşkilatının nümayəndələrinə təqdim edib. YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov Muxtarın əziz xatirəsini bir daha yad edərək idman sahəsində qazandığı uğurlardan bəhs edib. Səmimi keçən görüş zamanı təşki-

lat sədri Vüqar Seyidov şəhidin atası Əli Qasımovu təşkilat adından "Anım löhvəsi" təqdim edib. Göstərilən diqqət və qayğıya görə şəhidin atası Əli Qasımov öz minnətdarlığını bildirib.

Zümrüd BAYRAMOVA

Əmək pensiyasına çıxmaq üçün hansı sənədlər tələb olunur?

Azərbaycanda əmək pensiyalarının təyini üçün bir neçə sənədin təqdim olunması zəruridir. Xəzərxeber.az xəbər verir ki, yaşa görə pensiyanın təyin edilməsi üçün müraciət edən şəxsin ərizəsinə bir neçə sənəd əlavə olunmalıdır.

Bunlar pensiya təyin edilməsi üçün müraciət edən şəxsin şəxsiyyət vəsiqəsinin (xaricdə daimi yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının ümumvətəndaş pasportunun) notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti, ümumi iş (sosial sığorta) stajını təsdiq edən sənədlər, uşaqların doğulması (o cümlədən sağlamlıq imkanları məhdud uşağın) və onların 8 yaşadək tərbiyə olunmaları haqqında arayış ("Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 8.1-ci və ya 8.2-ci maddəsinə əsasən əmək pensiyası hüququ yarandıqda), atanın 5 və daha çox uşağı növbəti nikah bağlamadan təkbəşinə 8 yaşınadək tərbiyə etməsinə dair arayışdan (Qanunun 8.3-cü maddəsinə əsasən əmək pensiyası hüququ yarandıqda) ibarətdir.

Əlilliyə görə pensiyaların təyin

edilməsi üçün müraciət edən şəxsin ərizəsinə şəxsiyyət vəsiqəsinin (xaricdə daimi yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının ümumvətəndaş pasportunun) notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti, ümumi iş (sosial sığorta) stajını təsdiq edən sənədlər, Tibbi-Sosial Ekspert Komissiyasının əlilliyi (sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunu) təsdiq edən müayinə aktından çıxarış, müddətli hərbi xidmətdə olan hərbi qulluqçuya əlilliyə görə pensiya təyin edilməsi barədə ərizəyə hərbi qulluqçunu hərbi uçotdan çıxarmış hərbi komissarlıq tərəfindən təsdiq edilən və verilən xəstəlik haqqında şəhadətnamənin surəti və ya hərbi-tibbi komissiyanın arayışı, əlillik hərbi qulluqdan buraxıldıqdan sonra baş vermişdirsə, xəstəlik haqqında şəhadətnamənin surəti əvəzinə hərbi qulluq keçmək haqqında hərbi komissarlıq tərəfindən verilən arayış, ərizəçinin "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 19-cu maddəsinə əsasən əmək pensiyasının baza hissəsinə əlavə hesablanmasına hüququnu təsdiq edən sənədlər (həmin əlavəni almaq hüququ olduqda) təqdim olunmalıdır.

Ailə başçısını itirməyi görə pen-

siyaların təyin edilməsi üçün isə müraciət edən şəxsin ərizəsinə şəxsiyyət vəsiqəsinin (xaricdə daimi yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının ümumvətəndaş pasportunun) notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti, ailə üzvlərinin vəfat etmiş ailə başçısı ilə qohumluq münasibətlərini təsdiq edən sənəd, ailə başçısının ölümü barədə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatını aparən orqanın şəhadətnaməsi və ya onun itkin düşməsinə təsdiq edən sənəd, ailə başçısının yaşı barədə sənəd (əgər ölüm şəhadətnaməsində yaş göstərilməmişdirsə), vəfat etmiş (həlak olmuş) ailə başçısının ümumi iş (sosial sığorta) stajını təsdiq edən sənəd, yaşı 18-dən 23-ə qədər olan ailə üzvlərinin təhsil müəssisələrinin əyani şöbəsində oxuduqlarını təsdiq edən sənəd (Qanunun 14.1.1.3-cü maddəsinə əsa-

sən əmək pensiyası hüququ yarandıqda), vəfat edən 8 yaşına çatmamış uşaqlarına, qardaşlarına, bacılarına və ya nəvələrinə qulluq edən ata (ana), ər (arvad), baba, nənə, qardaş və bacının işləmədiyi barədə arayış (Qanunun 14.1.3-cü maddəsinə əsasən əmək pensiyası hüququ yarandıqda), müddətli hərbi xidmətdə olan hərbi qulluqçuların ailələrinə pensiya təyin edilməsi üçün verilən ərizəyə hərbi hissədən və ya rayon (şəhər) Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətindən, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin müvafiq idarə və müəssisəsindən hərbi qulluqçunun ölüm faktını, eləcə də ölüm tarixi və səbəbini təsdiq edən və ya hərbi qulluqçunun itkin düşdüyü barədə sənəd (Qanunun 17.2-ci maddəsinə əsasən əmək pensiyası hüququ yarandıqda), ailə başçısı hərbi qulluqdan buraxıldıqdan 3 ay keçəndən sonra vəfat etmişdirsə və onun ölümü hərbi qulluq dövründə alınmış yaralanma, kontuziya və ya xəstəlik nəticəsində baş vermişdirsə, bu barədə tibbi-sosial ekspert komissiyasının rəyi (Qanunun 17.2-ci maddəsinə əsasən əmək pensiyası hüququ yarandıqda), ərizəçinin əmək pensiyasının baza hissəsinə əlavə hesablanmasına hüququnu təsdiq

edən sənədlər (həmin əlavəni almaq hüququ olduqda) əlavə edilməlidir.

Əmək pensiyalarının təyin edilməsi ödənişsizdir. Əmək pensiyasının təyin edilməsi barədə təqdim edilmiş ərizəyə və təqdim edilmiş sənədlərə onların əmək pensiyasını təyin edən orqana daxil olduğu gündən ən gec 10 gün müddətində baxılmaqla təyinat aparılır.

Sığortaolunanın əmək kitabçası üzrə 2006-cı il 1 yanvar tarixinədək olan dövrə aid iş stajı dövlət arxivinin arayışları əsasında təsdiqləndiyi halda yuxarıda göstərilən sənədlərə onların əmək pensiyasını təyin edən orqana daxil olduğu gün baxılaraq, sığortaolunana əmək pensiyası təyin edilir.

Qeyd edək ki, bütün təqdim olunan sənədlərin surətləri notarial qaydada təsdiq olunmalıdır (arayılar istisna olmaqla). Ərizəçinin təqdim etdiyi sənədlərin əslisi də (şəxsiyyət vəsiqəsinin, işləməyənlərin əmək kitabçasının, hərbi biletin, nikah, doğum və ölüm şəhadətnamələrinin və s. notarial qaydada təsdiq olunmuş surətləri də) komissiyaya təqdim olunur. Qaçqın və məcburi köçkünlər üçün müvəqqəti qeydiyyatda olmaları barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilən arayış tələb olunur.

"Rəsmi İrəvanın mina xəritələrinin mövcud olmadığını iddia etməsi absurddur"

"Mənfur düşmən terror siyasətini təkcə işğal dövründə deyil, məğlubiyyətdən sonra da davam etdirir. Belə ki, minalanmış ərazilərin xəritəsini Azərbaycana verməklə yenə də hərbi cinayət törədir. Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin apardığı tədqiqata görə 350 milyon kv. metrədən 830 milyon kv. metrə qədər ərazidə 50 mindən 100 mindək minaların yerləşdirildiyi hesablanır.

Məlumatla görə, minalar müharibə təsirinə məruz qalan atəşkəs xətti boyunca sərhədyanı bölgələrdə və Ermənistanla sərhəd rayonlarda yerləşdirilib". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Şəbnəm Həsənova deyib. Ekspertin sözlərinə görə, məlum məsələdir ki, ərazilərə minalar yerləşdirilərkən təlimə uyğun olaraq xəritələr tərtib olunur, bir nüsxəsi də həmin dövlətin Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahında olur: "Ermənistanın isə bu reallığı inkar etməsi absurd məsələdir. Ermənistan xəritələri Rusiya sülhməramlılarına da verə bilər. Lakin yenə də qeyri-konstruktiv siyasət yürüdərək rəsmi İrəvan xəritənin mövcud olmadığını iddia edir, beləliklə də sanki məğlubiyyətin acığını çıxır. Bərpa-quruculuq işləri mərhələli şəkildə həyata keçirilir və bu istiqamətdə ilkin iş ərazilərin

minalardan təmizlənməsi-dirsə xəritə olmadan təmizlənmə işinin aparılması çətinlik yaradır, hərbi və mülki şəxslər arasında itkiyə səbəb olur. Ermənistanın niyyəti bərpa quruculuq işlərinə mane olmaq, insanlarımızın öz dədə-baba yurdlarına dönmə işini ləngitməkdir. İlk iş minalardan təmizlənmə prosesidirsə, bunu Azərbaycana vermək də əsas məsələ olmalıdır. Kapitulyasiyadan üç aydan artıq zaman keçib, bu zaman ərzində biz eşitməmişik ki, Ermənistanın hər hansı bir hərbiçisi və ya vətəndaşı minaya düşərək həlak olub, deməli minaların koordinatları onlarda mövcuddur. Bu xəritələrin üzə çıxarmaması üçün isə Ermənistan min oyun oynayır. Birincisi, nəzərə alınsa ki, təkcə həlak olanlar yox, ciddi xəsarət alanlar da var. İkincisi, bu həm də

Azərbaycan hərbiçilərinin və mülki vətəndaşlarının deyil, eyni zamanda Türkiyə və Rusiya sülhməramlılarının da həyatına təhdiddir, o zaman minaların xəritəsini tələb edən tərəf təkcə Azərbaycan deyil, beynəlxalq ictimaiyyət də olmalıdır. Xəritələrin verilməsi ərazilərin daha asan və tez bir zamanda təmizlənməsi üçün vacibdir. Bu, uzun müddətli qüvvə və vəsait tələb edən prosesdir". Ş.Həsənova bildirib ki, bu gün Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və qətiyyəti ilə işğaldan azad olmuş ərazilərin bərpası istiqamətində həyata keçirilən işlər və tədbirlər, atılan addımlar Qarabağın cənnətə çevirilməsinə hədəflənmişdir: "Ermənistan isə hər vaxt buna mane olmaq istəyir. Hər yeri, hətta hərbi təyinatı olmayan əraziləri də minalayıb. Əsas məqsə-

Koçaryan: "Sarkisyanın müsahibəsi milli təhlükəsizliyə böyük təhlükə yaradır"

Ölkənin üçüncü prezidenti Serj Sarkisyanın iki hissəyə bölünən dörd saatlıq müsahibəsi Ermənistanın milli təhlükəsizliyi üçün böyük təhlükə yaradır. SİA Ermənistan məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, işğalçı ölkənin Müdafiə və Təhlükəsizlik daimi parlament komissiyasının rəhbəri, hakim "Mənim addımım" blokunun deputatı Andranik Koçaryan bunu 24 Fevralda Milli Məclisdə keçmiş dövlət başçısının bəzi açıqlamalarına münasibət bildirərkən jurnalistlərə verdiyi müsahibəsində söyləyib və xüsusən də İskəndər haqqında fikirlərini açıqlayıb.

Nikol Paşinyanın tərəfdarının fikrincə, Sarkisyan öz müsahibəsində elə fikirlər söyləyib ki, bu, gec-tez Ermənistan qarşı istifadə ediləcək. "Serj Sarkisyan Ermənistanı ən azı 10 il idarə etdiyindən və bir neçə gün daha baş nazir olmağı bacardığından, bu, şübhəsiz ki, ermənilərə qarşı istifadə ediləcək", deyər Andranik Koçaryan fikirlərini açıq şəkildə ifadə edib.

"İskəndərin hansı istiqamətdə istifadə olunduğunu bilmirəm. Bu silahın istifadəsini təsdiqləməyəcəm və ya inkar etməm. Artıq demişəm ki, bu edilməməlidir", deyən millət vəkili, Paşinyanın İskəndərin performansını ilə bağlı açıqlamasının öyrənilməli olduğunu söyləyib.

Andranik Koçaryan qeyd edib ki, Rusiyadan təkcə İsgəndər alınmayıb, həm də son 15 ildə ölkənin əldə etdiyi digər silah növləri də Ermənistanda araşdırılmalıdır. "Doğru qərar olub olmadığını, işləyib-İşləmədiklərini, yararlı, yaxud yararlı olduqlarını anlamalıyıq", deyər Paşinyanın tərəfdarı bildirib.

Xatırladaq ki, bir qədər əvvəl Ermənistanın üçüncü prezidenti son müsahibəsində, özünün etibarlı mənbələrinə görə, İskəndərlərin erməni tərəfindən yalnız Qarabağdakı müharibənin son günlərində, özü də erməni əsgərlərinin o zaman hələ də yerləşdiyi Şuşa istiqamətində atılaraq istifadə edildiyini bildirmişdi. Buna cavab olaraq, Ermənistanın hazırkı baş naziri Nikol Paşinyan, 23 fevral tarixli müsahibəsində Sarkisyanın "İskəndər raketlərinin niyə partlamadığını və ya yalnız 10% partladığını" izah etməsi lazım olduğunu söyləmişdi.

Aysel Məmmədova

İnam Hacıyev

Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun lider ölkəsi olaraq sosial iqtisadi sahədə getdikcə daha da inkişaf etməkdədir. Bu da ermənilərə nökrçilik edən bəzi sapı özümüzədən olan Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Arif Hacı, Sevinc Osmanqızı və digərlərini ciddi narahat edir. Onlar aldıkları sifarişlərə əsasən Azərbaycanın əleyhinə qarayaxma kampaniyası aparır, ölkəmizin müstəqil siyasətinə və dinamik inkişafına maneə yaratmaq üçün müxtəlif çirkin vasitələrdən istifadə edirlər. Onların Azərbaycana qarşı məkrli planlarının reallaşmasında isə xaricdəki bəzi "siyasi mühacir"lər və ölkəmizdəki "beşinci kolon" xüsusi canfəşanlıq edir.

"Mühacir" adı ilə xaricə sığınan antimillilərin, eləcə də ölkəmizdəki "beşinci kolon" nümayəndələrinin son zamanlar xüsusi fəallaşdırılması müşahidə olunur. Təbii ki, erməni mənşəli olanlar və erməni çöreyi ilə qidalananların məhz indi xüsusi fəallıq nümayiş etdirmələri bir sıra amillərlə əlaqədardır. Anti-Azərbaycan dairələrin, erməni lobbisinin və ermənipərəst mərkəzlərin sifarişlərini yerinə yetirən "sapı özümüzədən olan balta"lar Azərbaycanın bu müsbət reallıqlarından ciddi narahatlıq duyduqlarına görə hərəkətə keçiblər. Onlar koronavirusun yayılmasına qarşı mübarizə məsələsi ilə əlaqədar sosial şəbəkələr vasitəsilə gəçikliyi uyğun olmayan məlumatlar, daha doğrusu, dezinformasiyalar ortaya atmaqla sosial immuniteti azaltmağa, operativ və səmərəli tədbirlərin üzərinə kölgə salmağa, hətta vətəndaşların sağlamlığı və təhlükəsizliyi üçün xüsusi karantin rejiminin uzadılmasını manipulyasiya predmetinə çevirməyə çalışırlar. Çünki erməni lobbisinin maliyyəsi əsasında "fəallıq" göstərən bu antimillilərin istəyi Azərbaycanda vəziyyətin gərginləşməsi, ölkəmizin kaos və anarxiya meydanına çevrilməsidir.

Erməni maraqlarının xidmətçiləri

Bu üzündənraqar ölkəmizdə koronavirus infeksiyasına yoluxanların və ölənlərin sayının artmasını, Azərbaycanın dərin sosial-iqtisadi problemlərlə üzləşməsinə istəyirlər ki, bu məsələlərdən istifadə edərək Ermənistanın mənafeyinə uyğun, dövlətimizin maraqlarına zidd təbliğat kampaniyası aparsın, vətəndaşla dövlət arasında etimadsızlıq mühiti yarada bilsinlər. Bu isə birmənalı olaraq Vətənə, xalqa və dövlətə xəyanətin bariz nümunəsi - əyani ifadəsidir. Erməni lobbisinin "muzdlu ideoloji əsgərləri"nin sıralarına nəzər yetirərkən gözə çarpan ilk fiqurlardan biri keçmiş "diplomət" Arif Məmmədovdur. Gəncədə doğulmuş bu şəxsin nələsinin erməni olması aşkarır - heç kimə sırr deyil. Rus hərbi tərcüməçilik məktəbini bitirmiş Arif Məmmədov erməni qohumlarının köməyi ilə təhsil alıb və işə düzəlib. Heç bir bilik və bacarıq sahibi olmadığına görə həbəş dilinə yönəldirilib. Bir müqayisə apararaq konservatoriyaya imtahan zamanı istedadlı insanlar arasında əsas rəqabət tar, kamança, skripka, fortepiano və digər bu kimi çalğı alətləri üzrə təhsil almaq istiqamətin-

Erməniyə nökrçilik edən cütlük - Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı

də müşahidə edilir. İstedadı kifayət qədər olmayan və tapşırıqlar isə kontrabasa yönəlir. Elə Arif Məmmədov da türk, ərəb, fars və ya Avropa dilləri üzrə deyil, heç kimə lazım olmayan, beynəlxalq əhəmiyyət daşımayan həbəş dili üzrə təhsil ala bilib ki, bu da onun savadsızlığı və istedadsızlığının bariz nümunəsidir. Başqa bir məqam: Azərbaycan dilində normal danışa bilməyən satqın "diplomət" tez-tez istifadə etdiyi "kürü diplomatiyası" ifadəsi elə onun öz diplomatik fəaliyyətinin mahiyyətini əks etdirir. Vaxtilə Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndəsi olmuş bu şəxs "ziyafət təşkil etmək" adı altında ayrı-ayrı memurlardan maliyyə vəsaiti toplamış və mənimşəmişdir.

Bir zamanlar adı qonşu ölkələrdən birində casusluğa qarışmış, əxlaqsızlıq macəraları ilə "şöhrət" sahibi olmuş, erməni lobbisinin tapşırıqlarını yerinə yetirən Qənimət Zahidin isə səsləndirdiyi fikirlər onun xisləti və mahiyyətini tam

əks etdirir. Neftin qiymətinin düşməsi barədə danışarkən dəfələrlə "maşallah" sözündən istifadə edən Q.Zahidin bu məsələyə görə sevincinin həddi-hüdudu olmasını aşkar nümayiş etdirməsi onun xalqa və dövlətə düşmən münasibətində olduğunu göstərir.

Xəyanət yolu tutan simasızlar

"Jurnalist" adını və peşəsini istismar edən, məkrli niyyət, məsuliyyətsizlik və digər əxlaqi səbəblərdən Azərbaycanda heç bir kütləvi informasiya vasitəsində sona qədər çalışa bilməyən Sevinc Osmanqızı bu gün okeanın o tayında erməni lobbisindən aldığı siyasi direktivlər əsasında ölkəmizə qarşı "qara piar" kampaniyası aparırlardandır. Bu "istedad abidəsi" Azərbaycan cəmiyyətində 1002 sifət daşıyıcısı kimi tanınır. Xəyanət və satqınlıq simvoluna çevrilmiş antimillilərin başında gələnlər sırasında Əli Kərimli xüsusi yer tutur. O, erməni lobbisinin, anti-

Azərbaycan dairələrin xidmətçisi kimi çıxış edir. Hiyləgər planları ilə dostlarını, həmfikirilərini öz şəxsi ambisiyalarına və karyerasına qurban verən Ə.Kərimlinin hətta lider hesab etdiyi Əbülfəz Elçibəyin Türkiyədə müalicəsi üçün ayrılmış 150 min dolları, Çohrehaninin gözələrinin müalicəsi üçün Azərbaycanda toplanmış vəsaiti mənimşməsi kimi faktlar onun mənəvi və siyasi əxlaqsızlığını aşkar nümayiş etdirir. Ermənilərdən pul alan, rəqiblərinin əleyhinə bütün separat danışıqlara gedən, sosial dəstəyə və elektorata malik olmadığına görə qorxudan heç bir seçkiyə qatılmayan, adı ictimai rəyde xəyanət və satqınlıq ifadələri ilə assosiasiya olunan Əli Kərimlinin indi "internet şousu" vasitəsilə özünü qəhrəmana çevirməyə, hakimiyyəti isə ləkələməyə çalışması cəhdləri cılız səylər kimi iflasa məhkumdur.

Beləliklə, görünən odur ki, Azərbaycanın Ermənistan üzərində parlaq qələbəindən sonra, bəzi xarici maraqlı qüvvələrlə yanaşı müxalifətin başbilenləri, o cümlədən də Sevinc Osmanqızı, Vidadi İsgəndərli, Arif Məmmədov və digərləri ciddi təşviş və narahatlıq keçirirlər. Çalışsınlar ki, qarayaxma kampaniyaları ilə uğurlara kölgə salsınlar. Ancaq el məsələdir, "sirkə nə qədər tünd olsa da, öz qabını çatladar". Bu üzündənraqar müxalif ünsürlər də nə qədər yaramaz və əxlaqsız sima ortaya qoysalar da, özlərini bir qədər də cəmiyyətin gözündən salacaqlar.

Rəfiqə Kamalqızı

Ermənilər bədbinliyə qapılıb. Erməni mətbuatı "üzde olan hansı erməni"yə üz tutursa müsahibləri qan ağlayır. Vaxtilə sabiq prezident Levon Ter-Petrosyan da "qonşulara göstərdiyiniz münasibətin nə vaxtsa cavabını alaçaqsınız" xətarlatmasını etmişdi. Ona görə də bu gün erməni ictimai-siyasi xadim kimi təqdim etdiyiniz Arman Saqatelyanın dövlətin bütün istiqamətlərdə sürətlə uçuruma gətirdiyi söyləməsi elə də təəccüblə qarşılanmamalıdır. Çünki bu yolu siz ermənilər özünüz seçmişdiniz. İndi Ermənistanı bütün uğursuzluqları Paşinyanın adına yazıb ölkədəki yaşantıları "Nikolun mənasız sonusu" kimi təqdim etməyə nə hacət?

"Bu gün bizi gündəlik həyatda, daxili qarşıdurmalara, müxtəlif ictimai xadimlərin tutulmasına yönəltməyə çalışırlar" - deyən keçmiş prezident müşaviri Tigran Abramyan indi niyə əvvəllər "hökm" vermək iqtidarında olarkən etdiklərini unudur?

Əslində, onun Paşinyanı "danışıqlar aparmaqda", "əraziləri verməkdə", perspektivləri qeyri-müəyyən olan layihələri müzakirə etməkdə ittiham etməsi yersizdir. Çünki, o da hələ "prezident müşaviri" kimi hakimiyyətdə olanda "tikan üstə oturduğunu" bir an belə yaddan çıxarmırdı. Azərbaycanın nə vaxtsa əzəli torpaqları uğrunda cəngə qalxacağını yaxşı anlıyırdı. Çünki, onların himayədarı olan ölkə rəhbəri "mövcud beynəlxalq qanuna görə Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın bir hissəsidir" - deyər etiraf etmişdi. Doğrudur, bu ermənilərin belini qırsa da, yenə özlərini o yere qoymamışdılar. Məsələn, erməni politoloq Stepan Qrigoryan Ermənistan-Ru-

Erməni politoloq: Ermənistan Rusiyanın şəxsi mülkiyyətidir

siya münasibətlərinin pisləşməsinin tərəfdarı olmadığını söyləyərsə də, Moskvanın türkdilli dünyanın güclənməsinə niyə imkan verdiyini anlamadığını bildirmişdi. Nə deyəsən? İnanın, deməyə söz də tapmaq olmur. Yəni, doğrudanmı, dünyanın bütün xainlikləri bir erməni millətində cəmlənib?

... Ermənistan tərəfi Gümrüdəki 102-ci Rusiya hərbi bazasının potensialının genişləndirilməsində və inkişaf etdirilməsində maraqlıdır. Bunu isə Ermənistanın "təp-təzə" müdafiə naziri Vaqarşak Arutyunyan yaltaq bir şəkildə rus mediasına açıqlama verərkən deyib.

"Ermənistan Respublikası ərazisindəki Rusiya hərbi bazasının genişləndirilməsi və gücləndirilməsi məsələsi hər zaman gündəmdə olub və Ermənistan bazanın bütövlükdə bir hissəsinin olması səbəbindən hər zaman bununla maraqlanıb".

Məgər, bir neçə il bundan əvvəl, Qərbin erməniləri qanadları altına alacağını güman edib rus qoşunlarının Ermənistandan "çıxarılmasını tələb edən" siz deyildinizmi? Əslində, buna tələb də bəmək olmazdı, çünki bu gün ölkədəki bütün sənaye sahələrinin, ümumiyyətlə, bütün Ermənistanın dövlət kimi Rusiyanın şəxsi mülkiyyəti olduğunu təkcə ermənilər yox, bütün dünya bilir. Ona görə də, sizin o vaxt yalandan hay-həşir salmağınızın baxmayaraq, bunun adı bir şou olduğunu hamı bilirdi.

Ağasəf Babayev

Rusiyalı deputat: Sorosun təlimatları Paşinyanı uğursuzluğa düşür edib

Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanın "İskəndər" taktiki raket kompleksi ilə bağlı verdiyi açıqlama, onun sərişsəzliyindən xəbər verir. Bunu Rusiya Dövlət Dumasının üzvü Dmitri Sablin "RIA Novosti"yə açıqlamasında deyib. Rusiyalı deputat bildirdi ki, "pis rəqəbəyə hər zaman ayaqları mane olur" xalq məsələsi Paşinyanın "İskəndər" raketləri ilə bağlı dediyi fikirləri çox yaxşı xarakterizə edir: "Müharibə və sülh məsələlərini yaxşı başa düşən insanlar bilir ki, "İsgəndər" kompleksi XXI əsrin ən yaxşı universal əməliyyat-taktiki raket sistemidir. "İskəndər" raketləri Suriyada terrorizmə qarşı müharibə yüksək keyfiyyətini təsdiqləyib".

Deputatın fikrincə, burada məsələ təkcə Ermənistan baş nazirinin sərişsəzliyi deyil: "Sorosun təlimatları Paşinyanı uğursuzluğa düşür edib. Bu, küçələrin düşmən sənarisini, gözəl şüarlarla hakimiyyətə gətirdiyi şəxsin ölkəsini necə məhv etməsinin sübutudur. Buna isə artıq təkcə Ermənistan vətəndaşları əmin deyil".

AXCP-"Milli Şura"nın "liderlərinin" nikolizm sevgiləri davam edir?

Yaxud, Əli Kərimli-Cəmil Həsəni cütlüyü iki il əvvəlki kimi Nikol Paşinyanı "təmiz" və "ağıllı" kimi görməkdə davam edirlərmi?

Hələ iki il əvvəl, daha dəqiq desək, 2018-ci ilin yazında Ermənistan başlanan "məxməri inqilab" ssenarisi və bu ssenarinin Qərb dairələri, əsasən də Cor Soros tərəfindən işlənilib-hazırlanması zamanı dərhal çiçəkləri çirtləyən Azərbaycan müxalifətinin iki sima(sız) - AXCP -"Milli Şura" cütlüyünün "liderləri" Əli Kərimli və Cəmil Həsəni dərhal erməni inqilabının öndəgedəni Nikol Paşinyana təriflər yağdırmağa başladılar. Hətta qoca professor Nikolun "ağıllı siyasətçi" olduğunu dilə gətirərək, dolayı yolla ona dəstək göstərdiyini bəyan etdi. Təbii ki, AXCP sədri də öz növbəsində artıq "demokratiya" küleyinin Azərbaycana da keçid alacağı barədə ağız dolusu danışdı, sərhədlərimizə yetişməsi "anonsunu" verdi. Ümumiyyətlə isə, həmin adamların daxillərində formalaşmış erməni sevgisinin bu qədər izafi şəkildə büruzə verəcəyini də əslində gözləmək olmazdı. Amma ortaya çıxan fakt hər şeyi yerbə-yer etmişdi-adiçəkilən cütlük bir az da irəliyə gedərək, Nikol Paşinyanın "məxməri inqilabından" öyrəniləsi olan məqamların da yer aldığı çıxışlarında deyirdilər. Yeni Paşinyanın hakimiyyətə gəlişi ilə düşməni ölkə guya ağ günə çıxacaqmış və bu baxımdan, özlərini bir növ Nikol kimi hiss etdilər. Hələ onu da unutmaq olmaz ki, Cəmil Həsəni baş nazir kürsüsünü ələ keçirmiş Paşinyanı "təmiz adam" kimi də qələmə verdi.

AXCP və "Milli Şura" "liderlərinin" nəzərinə bəzi məqamları çatdırmaq pis olmazdı

Lakin cəmi-cümlətəni ikicə il sonrakı vəziyyət bir daha sübut etdi ki, əslində, xarici dairələrin oynadıqları məxməri, yaxud fəsil "inqi-

labları" prosesi heç də normal seçim deyil və ölkələri uçuruma aparan bir siyasi ölüm yoludur. Bu gün həmin yola Ermənistan qədəm qoyub - məhz Nikol Paşinyanın sayəsində.

Təbii ki, Azərbaycan qarşısında uğradığı ağır və sarsıdıcı məğlubiyyətdən sonra Paşinyanın kürsüsü laxlamaq üzrədir, ancaq onu laxladanların da heç də normal siyasi çevrələr olduğunu demək olmaz. Əslində, bu gün hakimiyyəti devirib, iqtidara yiyələnmək istəyənlərin təməlinə yenə də köhnə hakimiyyət nümayəndələrinin dayandığıları sirr deyil. Ancaq bütün bunlara rəğmən, Əli Kərimli-Cəmil Həsəni cütlüyünün Paşinyanı hələ də "ağıllı", "təmiz" insan kimi görüb-görməmələri məsələsi bir çoxlarını maraqlandıran sualdır. Həqiqət, təkcə iki ildə Ermənistan baş alıb-gedən korrupsiya və s. cinayətlərin sayı daha da artıb.

Beləliklə, AXCP və "Milli Şura" "liderlərinin" nəzərinə bəzi məqamları çatdırmaq pis olmazdı.

Hələ ötən il Kanadada Paşinyan cangüdəninin bacısının adına 3 milyon dollarlıq ev aldığı məlum olmuşdu

Məsələn, erməni deputat Artom Tsarukyanın facebookda yazdığı sözlərə görə, Ermənistan hökuməti cəmi 2 ildə öz ətrafında kifayət qədər zəngin bir "korrupsiya tarixi" formalaşdırıb. Nikol Paşinyan komanda yoldaşlarını dövlət büdcəsi və vergi ödəyiciləri hesabına

zənginləşdirib. Hələ ötən il Kanadada Paşinyan cangüdəninin bacısının adına 3 milyon dollarlıq ev aldığı məlum olmuşdu.

Yaxud, ötən ilin aprel ayının sonlarında Rusiya Federasiyasının Təhlükəsizlik Xidməti Krasnodarda qara bazar üçün 40 ton siqaret dağıyan Ermənistan nümayəndələri olan bir təyyarəni saxlayıb. Eyni şəkildə Voronej vilayətində də külli miqdarda qanunsuz siqaret ələ keçirilib. Siqaret qaçaqçılığında Nikol Paşinyanla yanaşı, 17 nəfərin adı hallanır.

Ermənistan tarixçisi Volodya Ohanesyan baş nazirin korrupsiya əməlləri ilə bağlı qısa müddət öncə açıqlama yayıb. Ölkədə oliqarxların verdikləri milyonlarla pul haradadır?! Qaqik Xaçartyanın verdiyi 200 milyon, ayrı-ayrı oliqarxların verdikləri 30 milyon hardadır?! Ermənistan hökumətinin bununla bağlı heç bir cavabı yoxdur. Onun sözlərinə görə, Ermənistan bir nömrəli korrupsioner, böyük oliqarxları məhv edən, insanlara qarşı saxta cinayət işləri açan Nikol Paşinyandır!

Erməni KİV-lərinin və siyasətçilərinin dediklərinə görə Nikol Paşinyan sahib olduğu nəhəng sərvəti 2018-ci ildə baş tutan "məxməri inqilab"dan sonra əldə edib

"Ermənistan səsi" qəzetinin müxbiri Marina Mkrtçyan isə qeyd edir ki, Nikol Paşinyan və həyat yoldaşı Anna Akopyan dövlətin və oliqarxların pullarını ianələr şəklində mənimsəyir. İlk mərhələdə Ermənistanın baş naziri Aleksandr Sarkisyanın bank hesablarının birin-

den 30 milyon dollar götürüb. Həminin həyat yoldaşı Anna Akopyan isə Samvel Aleksanyan (sahibkar və keçmiş deputat), Artak Sarkisyan ("SAS" supermarketlər şəbəkəsinin sahibi) və digər iri biznes nümayəndələrindən milyonlarla ianə alıb. Bu oliqarxların məcburi yardımları hara getdi? Armen Avetisyan Saxkadzordakı lüks "Golden palace" otelini dövlətə hədiyyə edib və digər hədiyyələr barədə çox az məlumat var. Bu qədr pulların taleyi haqqında heç bir məlumat yoxdur. Erməni KİV-lərinin və siyasətçilərinin dediklərinə görə Nikol Paşinyan sahib olduğu nəhəng sərvəti 2018-ci ildə baş tutan "məxməri inqilab"dan sonra əldə edib.

Və ya erməni analitik Vardqes Sarqsyanyan yazır ki, Paşinyan qısa hakimiyyət dövrü ərzində xalqın və dövlətin bütün qapılarını bağladı. Bu, bir daha onun diktator rejimi yaratdığına isbatdır.

Ermənistan KİV-ləri, "KompromatSNQadlı" sosial media kanalı yazır ki, Hakopyanın fondu və şəxsi hesabı Paşinyanın yeni korrupsiya sxeminin əsas hücrəsidir. Bu ilin martında Brüssel tərəfindən hesabat yayımlanıb. Həmin hesabatda Akopyana və Paşinyana ofşor hesablar vasitəsilə külli miqdarda maliyyə vəsaitləri köçürən oliqarx və məmurların adları yer alıb. Ötən ilin martın 1-ə görə Paşinyanın ailəsi bu yolla 1,5 milyard avro almağı bacarıb.

Paşinyan büdcə hesabına öz siyasi tapşırıqlarını da həll edir. Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimlərini "ram edir". "Sputnik Ermənistan" yazır ki, hakimlərə istefa qarşılığında ömürlük yüksək məvacib təklif edilir. Ermənistan xalqı isə bu qanunsuzluqlara görə öz etirazlarını davam etdirir.

Təki erməni olsun - Azərbaycan əleyhinə çıxışlarını ermənipərəstlik "mexanizmi" ilə davam etdirsinlər...

İtaliyanın "L'Opinione" qəzetində "Ermənistan: sübhəli demokratiya və Vatikandakı Ermənistan səfirliyinin sirri" sərlövəli məqalə

dərc edilib. Məqalədə son dövrdə Ermənistan baş verən mürəkkəb daxili siyasi proseslər, baş nazir Nikol Paşinyanın hakimiyyətin mənimsənilməsi istiqamətində atdığı addımlar, təhlükəsizlik qurumlarının rəhbərlərinin son istefaları, konstitusiyaya son mübahisəli dəyişikliklərin qəbulu, hakim rejimin siyasi opponentlərə qarşı həyata keçirdiyi təqiblər, müxalifət tərəfindən baş nazir və həyat yoldaşına qarşı qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyətlə bağlı irəli sürülən ittihamlar, hökumətin yarıtmaz fəaliyyətinin Ermənistan ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdə, pandemiyanın ağır nəticələrinə gətirib çıxarması və bu məsələlərə münasibətdə beynəlxalq reaksiyalar barədə danışılıb.

Nəhayət, Avropa Xalqlar Partiyasının sədri Ermənistan baş verən hadisələrdən narahatlığını ifadə edərək Ermənistan hökumətini müxalifətə qarşı qanunsuz təzyiqləri dayandıрмаğa çağırıb

Bu baxımdan çox maraqlıdır, "Milli Şura" və AXCP sədrlərinin vaxtilə müdafiə etdikləri "təmiz" adam adlandırdıqları Nikol Paşinyan və ailəsinin korrupsiya əməlləri, qanunsuzluqları haqqında materiallardan sonra onlar həmin düşüncələrində qalmaqda davam edirlərmi? Yoxsa bir zamanlar öz şəxsi mənafeyi naminə deputat seçilmək üçün AMİP-dən AXCP-yə gələn və daha sonra deputat mandatını qorumaq üçün AXCP-dən gedən, kitablarında və çıxışlarında mövcud hakimiyyətin ünvanına təriflər yağdıran, mandatını itirdikdən sonra radikal müxalifətçiyə çevrilən Cəmil Həsəni indi də fərqli çıxış yolunu yeni erməni müxalifətinin - yeni anti-Paşinyançıların təbliğatında görür? Bəlkə onlar üçün heç bir fərqi-filanı yoxdur, təki erməni olsun - Azərbaycan əleyhinə çıxışlarını ermənipərəstlik "mexanizmi" ilə davam etdirdinlər...

Rövşən RƏSULOVA

Rusiya mətbuatı: İrəvanda istefa tələbi səngimək bilmir

İrəvanda Paşinyanın istefasını tələb edən etiraz mitingləri davam edir. SİA xəbər verir ki, bu barədə RİA Novosti Agentliyi Sputnik Ermənistan istinadən məlumat yayıb.

Məlumatda qeyd olunur ki, baş nazir Nikol Paşinyanın istefasını tələb edən müxalifətçilər artıq İrəvanın bir sıra universitetlərində də etiraz aksiyaları keçirirlər. Bildirilir ki, çərşənbə günü səhər gənc etirazçılar "Nikola olmadan Ermənistan" şüarları səsləndirərək İrəvan Dövlət Universitetinin binasına daxil olublar və nümayişçilər şaqirdləri onlara qoşulmağa çağırıblar. Sonra aksiyanın İqtisad Universitetində davam etdirildiyi diqqətə çatdırılır. Nümayiş iştirakçıları əsas qapıdan İqtisad Universitetinə girməyə çalı-

şıblar. Polis onların qarşısını kəssə də, etirazçılar girişlərdən birindən içəri daxil ola biliblər.

Xatırladaq ki, Paşinyan 2020-ci ilin noyabrında Qarabağda atəşkəsə dair bir müqavilə imzaladıqdan sonra İrəvanda istefasını tələb edən etiraz aksiyaları həmin andan başlayıb. Erməni Kilsəsinin iki əsas iyerarxi, Bütün Ermənilərin Katolikosu II Qaregin və Kilikiya Aramin böyük evinin katolikosu, eləcə də müxalif qüvvələr, ölkə hökumətinin keçmiş başçısı Vazgen Manukyanı baş nazir vəzifəsinə namizəd göstərüb. Dekabrın sonunda Paşinyan siyasi qüvvələri 2021-ci ildə erkən parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı məsləhətləşmələrə dəvət edib, lakin müxalifət Paşinyandan seçkilərdən əvvəl baş nazir postunu tərk etməsini tələb edir.

Rusiya Duması Paşinyanı yalan danışmaqda ittiham etdi

Bir neçə gün bundan əvvəl Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Rusiyanın İskəndər raket sistemlərinin işini, təsirini, yararlılığını şübhə altına alan fikirlər səsləndirib. SİA Rusiyaya məxsus mətbuat səhifələrində yayımlanan informasiyalara istinad edərək xəbər verir ki, Rusiya Dövlət Duması "İskəndər" in təsirsizliyi barədə dediklərindən sonra Paşinyanı yalan danışmaqda günahlandırıb.

Xatırladaq ki, 1in.am portalına verdiyi müsahibədə Paşinyan sözügedən raket sistemlərinin partlamadığını, yalnız yüzdə 10 faizinin partladığını, yararsız olduğunu bildirmişdi. Xüsusən də Nikol Paşinyan keçmiş prezident Serj Sarkisyanın Ermənistan ordusunun keçən payızda Qarabağdakı müharibənin dördüncü günü İskəndərdən istifadə edə biləcəyi barədə açıqlamasına münasibət bildirərkən bu fikirləri səsləndirmişdi.

Dövlət Dumasının Müdafiə Komitəsinin sədr müavini Viktor Zavarzin "Danışır Moskva" radiostansiyasına verdiyi müsahibədə

erməni siyasətçinin fikirlərini tənqid edib. O, qeyd edib ki, Paşinyan bu şəkildə Dağlıq Qarabağdakı münaqişənin nəticələrində özünün günahsız olduğuna kimlərsə inandırmağa çalışıb.

"Bir insan günahsız olduğuna kimlərsə inandırmağa çalışanda İskəndərləri də, erməni xalqını da, ordusunu da günahkar çıxara bilər. Əlbətdə bu doğru deyil. Ölkəmizdəki "İskəndər" çox yüksək dəqiqlikli bir siləhdər və artıq müxtəlif təlimlərdə özünü sübut edib. Paşinyanın dediyi bu sözlər sadəcə mütləq yalandır və hətta heç bir şübhəyə belə yer yoxdur. Qərbin bu qısa mənzilli raketlərin danışıqlar prosesinə gətirilməsindən tez-tez danışması səbəbsiz deyil. Suriyada onlardan çox dəqiq və defələrle istifadə olunurdu. Yumşaq desək, yoldaş Paşinyanın bu fikri ilə razı deyiləm", deyərək Zavarzin bildirib.

İnam Hacıyev

Sağlam ailə necə formalaşdırılmalıdır?

Azərbaycan ailələrində ailənin və evin idarə olunması məsələsini necə həll edirlər?

Sağlam ailənin müasirləşməsi, yeniliyə meyilli olması heç də onun möhkəm olmaması ilə əlaqələndirilməməlidir. Sağlam təməli olan ailə

Ağıl yaşda deyil, başdadır

Sosiooloqlar deyir ki, ailə kiçik bir dövlətdir və o "dövlət" in də daxilində münaqişə də olur, sülh də. Ailənin böyüyü yaş anlayışını ifadə etmir və ola bilər ki ailədə yaşca kiçik olan birinin fikirləri yaşlı çox olanın fikirlərindən daha çox ağıla-

tin gözündən uzaq baş verir. Qadının ailədəki yeri çox vaxt ətrafının xəbərdar olmadığı məsələdir. Kənardan baxınca hər şeyin qaydasında olduğunu düşünenlər sonra ailənin problemlərinə şahid olurlar.

Ailədə alınan vacib qərarlarda söz haqqına sahib olan qadınlar

hər zərbəyə davam getirməlidir. Sağlam ailəsi olan cəmiyyətin təməli də möhkəm olur. Hər xırda mübahisə, kiçik problemdə ailə sil-kələnirsə, o sağlam deyil və toplum üçün təmələ qoyulmuş "bomba" effektini verir.

Azərbaycanda ailə ilə bağlı vəziyyət hər gün bir az daha dəyişir. Müxtəlif mədəniyyətlərin təsirləri nəticəsində fərqli düşüncə və yaşşam tərzini formalaşdırmaqdadır. Bir qisim insan Avropa dəyərlərini əsas götürür, özünü Avropada zənn edərək bizə xarakterik olmayan davranışlar sərgiləyir. Digər qisim dini ənənələrə uyğun sərt yaşşam tərzini müdafiə edir. Başqa bir qisim insan isə öz milli-tarixi dəyərlərimizin qorunub saxlanmasında var gücü ilə çalışır.

İnkər etmək olmaz ki, hər mədəniyyətin yaxşı adətləri, nümunə alınmalı davranışları var. Ona görə də hər bir mədəniyyətdən yaxşı dəyərləri götürmək lazımdır. Lakin bu, heç də öz milli dəyərlərimizin itirilməsi prosesi ilə paralel olmamalıdır. Çünki dünyadan alacağımız dəyərlər kimi, dünyaya verəcək nümunələrimiz də az deyil. İntegrasiya prosesləri fonunda, o cümlədən qloballaşmanın təsiri altında əriyib getməməliyik.

Azərbaycanda inkişaf etmək, müasirləşmək fikrinin daha çox təqəlid etmək kimi anlaşıldığı məlumdur. Hazırda cəmiyyətimizdə belə təqlid həvəskarları az deyil. Əvvəlki dövrlərdə ailənin möhkəm olması bir çoxları mentalitetlə bağlıdır.

batan və obyektiv olsun.

Kişilər adətən ailədə son sözün deməyə adət etdikləri üçün qadının qərar qəbul etməsinə normal baxmırlar. Düzdür, qadına söz haqqı verilir, amma el arasında bir söz var, "xala-xətrin qalması" deyərək fikrini də soruşurlar. Lakin nəticə yenə də kişinin istədiyi formada olur.

Bir çoxumuzun ailəsində nənə və babalarımız da var və onlar da ailədə alınan vacib qərarlarda söz haqqına malikdirlər. Düzdür, bəzən gənclərlə sözlər üst-üstə düşür və mübahisə yaranır. Amma nəticə etibarilə ailədə böyük sözün dinlənilir.

Qadının ailədə yeri necə olmalıdır?

Bizim cəmiyyətdə qadın olmanın üstünlükləri də var, çatışmazlığı da. Müsəlman ölkələrinin çoxunda olan qadın-kişi bərabərliyi problemi, gender məsələsi bizdə o qədər də qabarıq deyil. Azərbaycanın dünyəvi dövlət olması bu məsələdə böyük rol oynayır.

Qadınların ailədə söz haqqına sahib olması məsələsi indi gündəmdə olan və çox müzakirə edilən mövzudur. Düzdür, bizim cəmiyyət də "süddən çıxmış ağı qaşığı" deyil, çatışmazlıq çoxdur, amma qadınların ailədə söz haqqına sahib olması və fikirlərinin nəzərə alındığını da bilir.

Amma ailədə olan böyük və ya kiçik məsələlər çox vaxt cəmiyyə-

da var, bir cümlə deməyə ixtiyarı olmayanlar da. Hətta söz haqqı istədiyinə görə şiddətə, zorakılığa məruz qalanlar da var. Bəzi ailələrdə hələ də "qadının yeri mətbəxdə" düşüncəsi hakimdir.

Ailədə kişinin yeri necə olmalıdır?

Qələminə hörmət etdiyim yazarlardan birindən bu məsələni soruşdum, xanımına ailədə söz haqqı verdiyini söylədi, amma heç vaxt onun sözlərini ciddiye almadığını da dedi. "Onun söylədiyi ümumi vəziyyətin xeyrinə olsa belə?" deyərək soruşdum, "öz qərarımın səhv olduğunu bilsəm də, onun qərarı ilə oturmaq durmam" dedi. "Səbəb?" deyərək soruşdum, "qadının ağılı ilə oturmaq zəiflikdir" dedi.

Bu cür düşünən kişilərimiz çox deyil, amma az da deyillər. Əksər kişilərə görə, ailənin bir "rəisi" var, o da kişidir. Cəmiyyətdə ümumi bir rəy formalaşır ki, qadın yalnız biş-düşlə, uşağın tərbiyəsi ilə, evin səliqə-sahmanı ilə məşğul olmalıdır, qərarlar isə kişilərin öhdəsinədir.

Düzdür, dövr dəyişdikcə cəmiyyətin baxış bucağı da dəyişir. İndi qadınlar özlərini mətbəxdə deyil, ailədə önəmli statusa malik olduğunu sübut edirlər. İndi əksər hallarda ailənin, evin idarə olunması ilə bağlı qərarlar birlikdə verilir. Mühafizəkar kişilər və qadınlar hesab edir ki, ailədə son sözün kişi

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Bu yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Gender, ailə və demografiya məsələlərinin işıqlandırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

deməlidir. Bəzi kişilər məsələyə belə yanaşır: "Mən razı olmaram ki, mənim xanıma mənim sözümdən üstündən söz desin. Fikrini soruşaram, amma yenə son sözün mən deyirəm".

Bəziləri isə belə fikirləşir: "Ömrü boyu bozbaş bişirməkdən başqa əlindən heç nə gəlməyən arvad sənə ağıl verməyə qalxırsa, bu, normal deyil."

Psixoloq: Ailənin bir böyüyü, himayəçisi olmalıdır, amma...

Sağlam Cəmiyyət Hərəkatının eksperti, psixoloq Fəridə Məmmədova deyir ki, milli mentalitet deyilən dəyərlərlə razılışsaq ailənin böyüyü kişi sayılır: "Bu qadın və kişilərin hüquq bərabərliyini pozur. Amma ailəyə bir nizam-intizam da gətirir. Minillərin sınağından çıxmış bir sistem var. Ona görə atalarımız deyib ki, Allahsız yerdə oturma, böyüklük yerdə oturma. Böyüklük o deməkdir ki, ədalətli və fədakar olasan. Əgər ailənin qadını həyat yoldaşı ilə birgə çiyin-çiyinə çalışırsa, ailənin yükünü sosial baxımdan əri qədər çəkirsə, ağıl kişinin ağılından geri qalmırsa, onun kimi yetkin insandırsa, o zaman ailənin və evin idarə olunmasında onun da rolu və fikri olmalıdır. Ailəyə böyüklük hər ikisinin üzərindədir və hər hansı qərarı birlikdə anlaşıra qəbul etməlidirlər. Lakin kişi həm bioloji, həm hüquqi, həm sosioloji cəhətdən ailənin böyüyüdür".

Psixoloq deyir ki, ailədə qadın və kişinin qarşılıqlı anlaşması bütün problemlərin həlli deməkdir: "Ola bilər qadın ərindən 5-10 yaş kiçik olsun, amma problem olanda daha ağılabatan fikir irəli sürsün. Ola bilsin əksinə. Əsas olan verilən qərarın ailənin birliliyinə xidmət etməsidir. Fərqlənməz, qadın ya kişi. Onlar ayrılıqda yarımçıqdırlar və yalnız birlikdə bir ailəni qura bilərlər. Bunu anlayan bütün cütlüklər ailədə söz birliliyi, əməli birlik nümayiş etdirirlər. Qısa desək, ailənin böyüyü ikiliyin yaratdığı birlilikdir və bu birlik ikiliyə ayrılıqda ailədə həll edilməsi çətin olan psixoloji problemlər yaranır".

Sosiooloq: "Ailəni ahəng idarə etməlidir"

Sosiooloq Əhməd Qəşəmoğlunun sözlərinə görə, ailə sosial mərkəzdir və o mərkəzin idarəsində ahəng önəmlidir: "Bu ahəngi ailədə kim yarada bilirsə başçı odur. Ola bilər ki, qadın daha məharətli

olsun və ailədə uyum, uyğunluq, sülh, ahəng yarada bilir, niyə də ailənin böyüyü o olmasın? Və yaxud da əksinə."

"Azərbaycan gerçəkliyinə görə ailənin böyüyü adətən kişi olur" deyən sosiooloq bildirdi ki, adətən kişi ailəyə baxdığı, maddi cəhətdən təmin etdiyi üçün sorğusuz-sualsız ailə başçısı olurlar: "Cəmiyyətdə də belədir, ailədə də, o lider daha yaxşıdır ki, o despot olmasın, ədalətli olsun. Hər an qan qaraldan, problem yaranan ailə böyüyü böyük deyil. Əgər konkret olaraq "ailənin böyüyü kimdir?" sualına cavab versəydim, o zaman belə deyərdim: "-Bu, tarixi, sosial və mənəvi şəraitdən asılıdır".

Sağlam ailə sağlam cəmiyyət və güclü dövlət deməkdir

Qədim keçmişə malik Azərbaycan xalqının tarixi qədr qədim dəyərləri də var. Bu dəyərlərə hər zaman sadiq xalqımız onları müqəddəs bilib və qorumağa çalışıb. Bu gün bizim vətənə, torpağa, ailəyə, böyüklərə, valideynlərimizə olan sevgimiz məhz buradan qaynaqlanır.

Ailə- bu bir söz özündə çox böyük məfhumu birləşdirir. Mənəvi-emosional hisslər əsasında birləşmiş insanların ümumi maraqlarını ifadə edən bu institut, eyni zamanda, sağlam cəmiyyətin və güclü dövlətin təməlini təşkil edir. Ailənin gücü və cazibəsi, mahiyyəti onun sosial birlik, kiçik sosial qrup və sosial institut kimi xarakterizə edilməsi ilə bağlıdır. Ailə cəmiyyətimizin gələcək fərdinin formalaşdığı mühitdir. Bu mühit nə qədər sağlam və möhkəm olarsa, cəmiyyətimiz bir o qədər yenilməz olar.

Ailə insan şəxsiyyətini mədəniyyətə qovuşduran, uşağa insan davranışının normalarını, qaydalarını mənimsədən, sosiallaşmasını təmin edən ilk məktəbdir. Sağlam cəmiyyətdə ilk növbədə bütün bəşəri xüsusiyyətləri, dəyərləri mənəvi və estetik kriteriyaları özündə cəmləşdirən sağlam ailə modeli olmalıdır. Bunun üçün isə həm milli mənəvi dəyərlərimizi qorumaq, həm də dövrün tələblərinə uyğun bir ailə formalaşdırmaqlıdır. Mənəvi cəhətdən sağlam ailələr sağlam cəmiyyət deməkdir. Sağlam cəmiyyət isə sağlam və güclü dövlət deməkdir.

Lalə Mehralı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

25 fevral

"Bavariya" səfərdə "Latsio"nu darmadağın edib

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının səkkizdəbir final mərhələsinin daha iki qarşılaşması keçirilib.

Belə ki, pandemiya səbəbindən Rumıniyanın paytaxtı Buxarestdə baş tutan görüşdə İspaniya çempionatının lideri "Atletiko Madrid" klubu öz meydanında Londonun "Çelsi" klubunu qəbul edib. Qarşılıqlı hücumlar şəraitində keçən görüşdə "Çelsi" minimal hesabla qələbə qazanıb. Oyunda yeganə qolun müəllifi 71-ci dəqiqədə Olivye Giru olub.

Gecənin ən məhsuldar qarşılaşması İtaliyanın "Olimpiko" stadionunda qeydə alınıb. Turnirin son qalibi "Bavariya" səfərdə "Latsio" komandasının qonağı olub. Görüş Münhen təmsilçisi-

nin böyük hesablı qələbəsi ilə yekunlaşmış - 4:1. "Bavariya"nın heyətində Robert Levandovski, Camal Musiala, Leroy Sane, Françesko Açerbi (avto-

qol) fərqləniblər. "Latsio"nun isə yeganə qoluna Xoakin Korrea imza atıb. Bu komandaların cavab görüşü martın 18-də keçiriləcək.

Son səhifə

Olivier Jiru Çempionlar Liqasında yeni rekordda imza atıb

"Çelsi"nin hücumçusu Olivier Jiru Çempionlar Liqasında yeni rekordda imza atıb. Nüfuzlu "Sky Sports" nəşrinin yazdığına görə, fransalı hücumçu Çempionlar Liqasının səkkizdəbir final mərhələsinin ilk oyununda "Atletiko"nun qapısına vurduğu qolla şəxsi rekordunu yeniləyib. Belə ki, bu qol O.Jirunun 2020-2021-ci il mövsümündə Çempionlar Liqasında vurduğu 6-cı qol olub. Bundan əvvəl futbolçunun ən yaxşı nəticəsi 2015-2016-cı il mövsümündə "Arsenal"ın heyətində qazandığı göstərici olub - 5 qol. Qeyd edək ki, futbolçu 6 qolu 3 səfər matçında vurub.

Elektron siqaret çəkənlərə PİS XƏBƏR

Azərbaycanda elektron siqaretlə üçün mayenin hər litrinə tətbiq olunan aksiz dərəcələri 20 manatdan 100 manata qaldırılır. XəzərXəbər xəbər verir ki, bununla bağlı Vergi Məcəlləsinə dəyişiklik layihəsi parlamentin plenar iclasında üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılıb.

Məcəlləyə dəyişiklik layihəsi müzakirələrdən sonra səsverməyə çıxarılaraq III oxunuşda qəbul edilib. Deputatlar qanun layihəsinə münasibətdə fərqli yanaşma sərgiləməyib.

Qarlı havada 22 nəfər yığılaraq xəsarət alıb

Düən paytaxtda müşahidə olunan hava şəraiti ilə əlaqədar 22 nəfər (10 kişi, 12 qadın) yığılaraq müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Bu barədə AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq Bakı şəhər Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasından bildirilib. Məlumatda bildirilir ki, xəsarət alanlardan ikisinə yerində yardım göstərilib, digərləri xəstəxanaya yerləşdiriliblər.

Marsda şəhərlər nə zaman salınacaq?

dər çox adam Marsa uçar və Marsda doğularsa, oradakı varlığını daha da genişləndirə biləcəyik. 2070-ci ilə qədər kiçik bir şəhər,

2100-cü ilə qədər isə bir milyonluq şəhərə və ya daha da çoxuna sahib ola biləcəyik", - deyə Zubrin qeyd edib./sfera.az

Bu tarixdə dünya dağılacaq - Dəhşətli proqnoz üzə çıxdı

baş verəcəyini bildirməyib. Mütəxəssis bunları deyib:

"Hökumətlər hazır olmalıdır. Növbəti dünya müharibəsi əvvəlki iki müharibədən daha pis olacaq. Düşünürəm ki, üçüncü dünya müharibəsi bir neçə ildən sonra başlayacaq. Nostradamus bu müharibənin 25-29 il davam edəcəyini, sonra isə kiçik müharibələrin olacağını söyləyib. Günəşdə böyük partlamalar olacaq. Bu vəziyyətlər bütün elektron sistemlərimizi təsirsiz hala gətirəcək".

İngiltərəli mütəxəssis Bobbi Şeyler "The Sun" qəzetinə açıqlamasında Nostradamusun proqnozları barəsində danışmış. Burada İngiltərənin su altında qalacağı, III Dünya müharibəsinin başlayacağı, güclü zəlzələlərin baş verəcəyi ilə bağlı proqnozlar yer alıb. Şeylerin sözlərinə görə, Nostradamus mayın 10-da insanlığın sonunun gələcəyi ilə bağlı proqnoz verib, ancaq bu tarixdə konkret olaraq nə

"İzvestiya" nəşrinin məlumatına görə, bunu "Marslılar Cəmiyyəti"nin prezidenti, amerikalı mühəndis Robert Zubrin bəyan edib. Alim Amerikanın "SpaceX" şirkətinin qurucusu İlon Maskın yaxın altı ildə insanları Marsa çatdırmaq planlarına şübhə ilə yanaşdığını qeyd edib. Onun sözlərinə görə, bu iş böyük ehtimalla 2030-cu ilə qədər vaxt aparacaq.

"Çox güman ki, 2026 və ya 2028-ci ilədək kosmik gəmiləri yük və robotlarla Marsa göndərərək ilk bazanın tikintisinə başlaya biləcəyik. İnsanları ora göndərməzdən əvvəl, elektrik stansiyalarına, Mars havasından və ya sudan yanacaq hasil edən sistemlərə ehtiyacımız olacaq", - deyə mühəndis bildirib.

Eyni zamanda o, Marsda sənayeləşmə və kənd təsərrüfatının inkişafının vacibliyini də vurğulayıb. "Nə qə-

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətname: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600